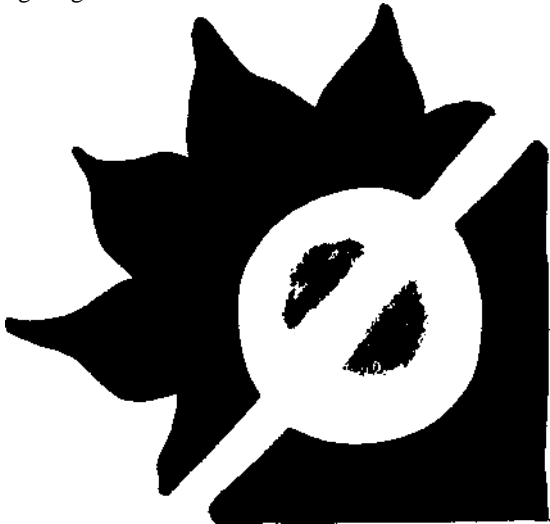

RØD-GRØN I 90'ERNE

Tillæg til Enhedslistens Nyhedsbrev nr. 12

Valgrundlag fra Enhedslistens 3. årsmøde, nov. 90 spidskandidater Lokalkontakter og bestyrelse minimumsgrundlag EF-resolution og meget mere....

Enhedslistens historie

Af Helge Bo Jensen

Enhedslisten starter som en idé om fælles opstilling til Folketinget. Overvejelserne starter for alvor efter at VS ryger ud af Folketinget i sept. 87. VS og DKP får tilsammen stemmer nok til at komme over 2%.

Ved valget i maj 88 opstiller VS og DKP igen hver for sig, og det går da også derefter: 1,4% tilsammen.

I løbet af 88 og i foråret 89 sker der også noget lokalt. I mange byer går venstrefløjen til venstre for SF sammen og danner tværsocialistiske lister. Det sker i Århus, i Randers, i Gladsaxe og i Albertslund, som nogle af de første.

Partierne bag Enhedslisten: VS, DKP og SAP er med næsten overalt, men også partiløse socialister og andre deltager. Ved kommunevalget i efteråret 89 opstiller der tværsocialistiske lister (uden SF) i over 30 kommuner og mange steder opnår de valg til kommunalbestyrelserne.

Forhandlinger, forhandlinger

Såvel problemerne med spærregrænsen som den lokale udvikling sætter skub i forhandlingerne.

DKP, VS og SAP forhandler længe og indædt og i sommeren 89 er man stort set enige om et politisk minimumsgrundlag og en organisatorisk ramme.

Det man kan enes om er et projekt, der er lidt mere end et teknisk valgsamarbejde, men meget langt fra en selvstændig politisk bevægelse. Partierne har vetoret i alle forhold.

I alle tre partier er der i de første år et ambivalent forhold til Enhedslisten. På den ene side ses den som nødvendig og den eneste gangbare parlamentariske strategi. På den anden side opfatter mange partimedlemmer den som en trussel mod partiets eksistens. Enhedslistens som en selvstændig faktor sætter et solidt spørgsmålstegn ved partiernes egen eksistensberettigelse. Konflikten er nok stærkest i DKP, men er bestemt også tilstede i VS og SAP. Den fælles holdning nu er nok

den, at der skal sættes på Enhedslisten, og at partiernes eksistensberettigelse eller deres egen sag. Den må de selv vise.

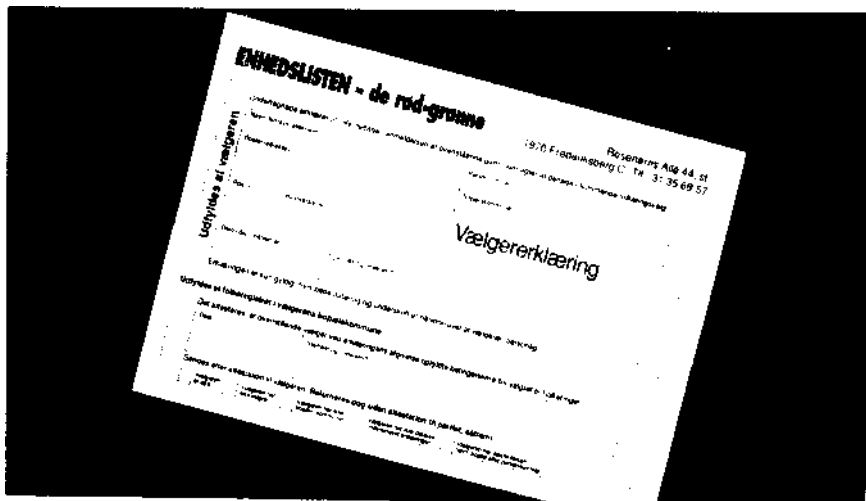
Starten og underskrifterne

VS og SAP beslutter sig for projektet og går - selvom DKP tøver med at tilslutte sig - igang med underskriftindsamlingen for at sikre opstillingsretten. Underskriftindsamlingen afsluttes i løbet af få måneder i sommeren 89. Bl.a. takket være en stor indsats fra SAP, der alene indsamler 10.000 underskrifter.

DKP er splittet på spørgsmålet, men beslutter sig for at gå ind i Enhedslisten i efteråret 89.

1. årsmøde

Enhedslistens 1. årsmøde holdes i december 89 i Albertslund - de delegerede har ingen direkte indflydelse, hverken på politik eller struktur. Enkelte partiløse indgår dog i bestyrelsen, der ellers består af tre repræsentanter fra hvert parti. Kort efter års mødet vedtager bestyrelsen minimumsgrundlaget. På det tidspunkt er det vigtigt, at det ikke rnhedde minimumsprogram. da det lugter af partidannelse! Det er i denne præcise historiske sammenhæng minimumsgrundlaget indgår (trykt andetsteds i dette blad).

2. årsmøde

Frem til det 2. årsmøde i oktober 90 gøres et stort arbejde i bestyrelsen for at sikre at Enhedslisten overhovedet kan udvikle sig. Først få timer før årsmødets start indgås de sidste kompromisser og partiernes tilslutning fis til at deres vortort bortfalder - og det årsmøde som de delegerede er på vej til at starte bliver besluttende. Der vedtages efter natlig bearbejdning i et redaktionsudvalg en længere politisk resolution ligesom der vælges spidskandidater og hovedparten af bestyrelsen.

Valget december '90

Få måneder efter udskrives der folketingsvalg. I en hurtig og hektisk valgkamp lykkes det at gøre Enhedslisten kendt og det lykkes at inddrage en række kunstnere i valgkampen. Bestyrelsen beslutter at satse på Ole Sohn både i krydsilden (sammen med Jette Gottlieb og Ebbe Kølvedal Reich) og i den afsluttende partilederrunde. Valgkampen går godt, men åbenbart ikke helt godt nok! Resultet bliver 54.000 stemmer eller 1,7%. Der mangler 10.000 stemmer.

Knap er valget overstået før Ole Sohn proklamerer at SF er fremtiden og at DKP bør søge sammen med SF. Flertallet i bestyrelsen mener - ikke mindst p.g.a. tvivlen om Enhedslistens eksistens og fremtid i lyset af Ole Sohns udtalelser - at det er afgørende at komme igang med underskriftsindsamling for at blive opstillingsberettiget igen. Det viser sig, at Ole Sohn ikke har dækning i DKP for sit ønske om at samles om SF og bl.a. derfor går han som formand i foråret 91. DKP går nu helt og fuldt ind for Enhedslisten.

1991: underskriftsindsamling.

Ingen forstod opgavens omfang da vi startede indsamlingen i februar 1991. De nye bureaukratiske regler - og den almindelige krise på fløjen - har gjort det uhyggeligt svært. Der er nu indsamlet over 25.000 underskrifter og indsamlingen forventes afsluttet i den nærmeste fremtid.

Enhedslistens 3. årsmøde

Enhedslistens 3. årsmøde i november i København sikrede først og fremmest vedtagelsen af et gennemarbejdet valgprogram. En omfattende diskussion og over 100 ændringsforslag var gået forud. Den sidste rest af vedtægts sikret partiindflydelse bortfaldt. Partierne har nu kun ret til en observatøropost i bestyrelsen. Og der er nu kun enkeltmedlemmer i Enhedslisten.

Endelig vedtog årsmødet en resolution om EF og Europa som start på forberedelsen af en landskonference med dette tema i foråret 1992.

90'ernes rød-grønne bevægelse

Af Keld Albrechtsen

Dannelsen af Den rød-grønne Enhedsliste i 1989 var en skelsættende begivenhed på den danske venstrefløj. Historisk kan den få samme betydning som stiftelsen af det kommunistiske parti i 1918, SF i 1959 og VS i 1967. Der er nemlig på ny skabt et samlingspunkt for venstrefløjen. På de to år siden 1989 er det lykkedes at samle alle demokratiske kræfter til venstre for Socialdemokratiet og SF. De er ikke samlet i et nyt parti -ihvertfald ikke i traditionel forstand -men derimod i en bevægelse af ny type, den rød-grønne model.

Det er naturligvis ingen hemmelighed, at denne samling til venstre i høj grad er resultatet af venstrefløjspartiernes svækkelse i 80'erne. I slutningen af årtiet havde partier som VS og DKP valget mellem at gå til grunde - eller kaste sig ind i et fuldstændigt opbrud, hvis resultat ingen kunne forudse.

Efter voldsomme interne diskussioner valgte partierne at sætte deres egen eksistens som vælgerpartier ind på at skabe det nye.

Venstrefløjens opbrud havde i firserne den konsekvens, at dele af de gamle partier trak ind mod midten af dansk politik. SF forlod arbejderflertalslinien. I Aksel Larsens tid så SF det som sin primære opgave at skabe et flertal sammen med Socialdemokratiet. SF skulle være den "katalysator", der satte arbejderflertallet igang og holdt Socialdemokratiet fast på sit eget program.

Nu placerer SF sig som et parti på linie med Socialdemokratiet. Man fører sine egne selvstændige forhandlinger med de borgerlige om f.eks. finanslove og afgifter. SF's parlamentariske strategi udelukker ikke længere et samarbejde hen over midten, f.eks. i form af en S-R-SF-regering.

Firsernes højredrejning ramte partierne til venstre for SF meget hårdt. I 1986 gik en del af VS-folketingsgruppen over til SF. Andre VS-medlemmer gik til Socialdemokratiet, f.eks. det nuværende folketingsmedlem Karen Jespersen. Ole Sohn og andre fra DKP afsluttede denne del af venstrefløjens opbrud, da de i 1991 søgte optagelse i SF.

Det er altså en væsentlig formindsket venstrefløj, som i dag samles om Den rød-grønne Fællesliste. Til gengæld står vi nu i en situation, hvor der igen skabes ny politik og nye aktiviteter. Tiden bruges ikke længere på at lave redningsplaner for aviser og partier, nu koncentrerer kræfterne om at skabe nyt.

Det betyder, at De rød-grønne nu kan vende opmærksomheden udad i samfundet, istedet for den indadvendte debat, som prægede den lange og opslidende nedgangsperiode i firserne. Demed kan venstrefløjen igen tage fat på en af sine vigtigste opgaver, nemlig kritikken af kapitalismen. Vi skal igang med at tilbageerobre dagsordenen for samfundsdebatten. I førsteomgang handler det om igen at give venstrefløjen et talerød, hvilket skal sikres ved at vi ved det kommende folketingsvalg bringer de rød-grønne i folketinget.

Hele Den rød-grønne Enhedsliste kan efter årsmødet i november 1991 samles om at lave udadvendt politik, aktioner, valgkampe og socialistiske visioner. Og vi er kommet igang med en radikal nytænkning af hele venstrefløjens politik, så den kan hamle op med 90'ernes to største udfordringer: den økologiske krise og den teknologiske revolution.

Det betyder ikke et farvel til den gamle drøm om et socialistisk demokrati med frihed, lighed og solidaritet, tværtimod. Enhedslistens årsmøde vedtog et nyt valgprogram, hvori der bl.a. fastslås, at "Socialismen er menneskers svar på den blind, kortsigtet og selvmorderisk rovdrift på vores fælles jord". Derfor fastholder de rød-grønne, at markedskræfternes frie spil skal afløses af bevidst prioritering.

I Danmark står Enhedslisten ret alene med kritikken af markedsøkonomien. Samtlige partier i det nuværende folketing hylder i dag markedskræfterne, "the invisible hand", som regulator af økonomien. Træn på, at menneskets fornuft kan styre tingene, er ikke fremherskende.

Men ude i den store verden er det ved at gå op for stadig flere, at markedsøkonomien hviler på den samme uholdbare vækstfilosofi, som også var målsætningen for de østeuropæiske kommando-økonomier. Ihvertfald er det nu kommet såvidt, at eksperter fra Verdensbanken har erkendt, at den kapitalistiske vækst må stoppes og at reguleringer via markedskræfterne langt fra vil være tilstrækkelige til at hindre et globalt sammenbrud.

Samtidig kan vi idag konstatere, at væksten skaber en stadig voldsommere udstødning fra arbejdsmarkedet. Den gamle industri automatiseres. Butikker nedlægges. Kontorpersonale overflødiggøres af ny teknik. Jo større vækst i produktionen, jo hurtigere gennemføres denne industrielle revolution, der vil skabe et samfund, hvor der kun bliver få timers ugentlig arbejde til hver. Ihvertfald indenfor rammerne af det nuværende lønarbejde-begreb.

Derfor har de rød-grønne taget hul på debatten om et nyt arbejdsbegreb og nye målsætninger for produktionen. Det kan allerede afløses i form af en række konkrete forslag om økologisk regnskab for virksomhederne, omlægning af landbruget o.s.v., som findes i Enhedslistens valgprogram.

Men vi står idag kun ved begyndelsen til en debat, der vil føre til en hel ny opfattelse af socialismen og samfundet. Her vil marxismen fortsat være et af vores bedste arbejdsredskaber, fordi den er istand til at analysere de drivkræfter, der driver den kapitalistiske udvikling fremad. Mod afgrunden.

Samtidig må vi idag erkende, at klassekampen idag har ændret karakter i en grad, som den klassiske marxisme slet ikke forestillede sig. Det kapitalistiske samfund har formået at skabe helt nye klasser og modsætninger, som sandsynligvis vil føre til skarp klassekamp i de kommende årtier. Fascismen er igen på vej frem. I Frankrig, i Tyskland, i Rusland, i

USA er det yderste højre klar til at samle de fattige og de bitre og den frustrerede middelklasse om fremmedhadets uhyggelige banner.

Den er den udfordring, som venstrefløjen - og i Danmark altså først og fremmest Den rød-grønne Enhedsliste - står overfor. Med de beslutninger, der blev truffet på Enhedslistens årsmøde i november 1991 mener jeg, at vi har taget fat på denne enorme opgave. Forude venter naturligvis utrolig mange vanskeligheder. Men venstrefløjen vil aldrig give op! Det handler jo ganske enkelt om vores børns og børnebørns ret til en anstændig tilværelse.

Ung må verden endnu være

af Bruno Jerup Nielsen

I dag er det tydeligt for enhver at vi er bundet sammen på denne klode på godt og ondt. Meneskets videre eksistens forudsætter, at vi kan skabe en bedre verden. Der må udvikles en bedre verden. Der må udvikles et bæredygtigt samfund, der både gør menneskets videre overlevelse mulig, og som gør et uopretteligt nedbrydning af naturgrundlaget umuligt.

Der må skabes en bæredygtig fremtid ikke kun for danskere, men for alle verdens folk.

Kapitalismen har for en tid endnu vist sin overlevelsessevne, men har den vist sin evne, til at løse menneskehedens fundamentale problemer? Er den i stand til at befri mennesket fra undertrykkelse, fra sult, fra udbytning af den tredje verden!? Kan kapitalismen fjerne de sociale uligheder, der findes i Danmark og på verdensplan. Kan den sikre en fomuftig planlægning, der ikke sætter al hensyn til miljøoverstyr? Kan kapitalismen dække alle de behov, som mennesket har? Er det kapitalismen, der kan sikre folk i sygdom, alderdom og når der er sociale problemer? Alle steder i verden, hvor dette er overladt til de fri markeds mekanismer kan man se konsekvenserne. I Danmark er det netop lykkedes at friholde disse områder fra de almindelige markeds mekanismer og udbytningsmekanismer. Og netop derfor er lande som Danmark og Sverige foran på disse felter - det er ikke et resultat af den frie markedsøkonomi. Nogle borgerlige partiers forsøg på at smadre disse goder må stoppes,

Rød-grøn bevægelse

Der skal skabes en rød-grøn platform i dansk politik. En sådan platform er ikke lig med et enkelt parti eller en samling af partier, men er en folkelig bevægelse for en ny måde at organisere samfundet på. Flere spørgsmål vil gå på tværs af de eksisterende partier.

En sådan rød-grøn bevægelse må stille sig nogle fundamentale opgaver:

* Hvordan kan vi sikre, at alle mennesker får mulighed for en personlig udvikling og ikke som nu kun en del af befolkningen?

* Hvordan kan vi udvikle en bæredygtig produktion, der sætter hensynet til naturen og mennesket øverst?

* Hvordan kan vi sikre en udvikling af demokrati og menneskerettigheder for alle - ikke kun nogle sociale lag?

* Hvordan kan vi sikre at konflikter internationalt ikke løses ved terrorbombning af civilbefolkningen, men gennem internationale forhandlinger og kollektive aftaler?

Venstrefløjen i Danmark er ikke hvad den har været, og det er godt det samme. Med dannelsen af liste Ø er der åbnet nogle udviklingsperspektiver for en videreudvikling af de røde og grønne kræfters samarbejde i Danmark. Liste Ø er ikke forankret i en bestemt ideologi, men repræsenterer med sin politik en platform til venstre i dansk politik.

Udvikling af en rød-grøn linie i dansk politik er ikke det samme som at „Enhedslisten skal til magten“ - Men en markant Ø gruppe i folketing, amtsråd og kommunalbestyrelser er et vigtigt bidrag til den proces, der kan styrke en rød-grøn udvikling.

Den rød-grønne Enhedsliste har som opgave i den forbindelse, at være ideproducent og aktivitetsskabende og som mellemlid i forhold til det udenomsparlamentariske liv og det officielle politiske liv. Vi er opbygget som et landsdækkende netværk af lokale fælleslister og grupper som er aktive i byer og bydele.

Tidens tanker

De store spørgsmål skal ind i dansk politik. Der er nogen som skal turde løfte politikken op over den løbende dag til dag pragmatisme, nogen som tør af-

prøve nogle ideer om en anden udvikling. Den politiske udvikling kommer netop ved at vælge side og være aktiv for sine ideer.

Demokrati, humanisme og menneske-retigheder er afgørende begreber for "den menneskelige kultur", noget, der skal forsvares og udvikles. I Danmark er demokratiet meget begrænset og den reelle indflydelse på mange arbejdspladser for slet ikke at tale om dem uden for den "officielle" produktion er indskrænket til et kryds på en seddel med nogle års mellemrum.

På det europæiske plan forsøger de dominerende lande at fastholde den historiske magtposition, man har haft. Metoden er, at opbygge endnu et imperium. Men EF-staten er en historisk fejltagelse, den kan ikke løse de fundamentale problemer. EF-staten vil ikke blive et redskab til sikring af en bedre udvikling af verden, der er ingen perspektiver i

opbygningen af et nyt fort-Europa.

Men med et stærkt militært apparat og en "offensiv investeringsstrategi", byggende på kapitalistisk vækst i nogle af de ledende centre kan man endnu nogle år sikre, at de vestlige lande kan have et overforbrug på den øvrige verdensbefolknings bekostning - Danmark mågi ve sit bidrag til at bekæmpe dette EF-mon-ster. Hvis vi ikke lærer af historien, vil vi være tvunget til at gentage den igen og igen.

I Danmark er alle tilsyneladende enige om, at vækst - det er bare vejen frem. Men vækst i hvad og hvorfor? De mange broprojekter vil blive gravkamre over en politik, der repræsenterer planlægning med skyklapper. Det er muligt, at nogle sektoren samfundet skal "vokse", der er også nogle som skal "skrumpe". En fremtidig regering bliver nødt til al indse, at der ikke som tidligere er nogen naturlig forbindelse mellem vækst i industriproduktionen og beskæftigelsen. Hvis der er en forbindelse, såer det, at vækst fører til færre arbejdspladser på grund af udvikling af ny teknologi!

I stedet for denne vækst-mantra skal vi stille målet, at lave en produktion efter de behov, der er. Betragt alle de mennesker, der findes, som en ressource i forhold til at få opfyldt de behov, som vi har tilsammen.

Vi må have et nyt arbejdsbegreb, hvor folk "ansættes" i forhold til løsning af opgaver for den samfundsmæssige totalproduktion. Den samfundsmæssige totalproduktion rummer meget mere end den lille niche der hedder den kapitalistiske industriproduktion - hvor der ganske vist bliver spyttet stadig flere varer ud, men som kun opfylder en beskedent del af de samlede behov.

Det vedlagte valggrundlag handler om dette og meget andet. Der er stadig nok at gøre for rød-grønne kræfter.

De rød-grønne spidskandidater

Viborg amt:

Frans Mattesen

35 år, arbejdsløs SID'er, Jenny på 4 år, mine interesser? (skak, sport, musik.. nåja, og politik). Medlem af SAP, dansk sektion af verdenspartiet for den socialistiske revolution - 4. Internationale!. Tillidsposter...(ikke noget der er værd at nævne). Aktiv i daginstitutionspolitik, kommunalpolitik og Latinamerikaarbejde.

Ringkøbing amt:

Århus nr. 2:

Leo Jakobsen

33 år, uddannet elektroniktekniker, aktiv i Folkebevægelsen mod EF og medlem af DKP og DKP's centralkomite. Bor i Struer.

Else Kayser

38 år, uddannet som sygeplejerske, ansat på Århus Kommunehospital. Gift med Jens. Jeg har været tillidsmand i mange år, de sidste 6 år har jeg været fællestillidsmand for sygeplejerskerne på Århus Kommunehospital. Jeg har været bestyrelsesmedlem i Dansk Sygeplejeråd, Århus Amtskreds siden 1984. Jeg er medlem af DKP siden 1976 og sidder i øjeblikket i centralkomiteen. Min sparsomme fritid bruger jeg til møder i diverse foreninger. Om sommeren holder vi af at cykle rundt i Århus Amt Om vinteren går vi i Musikhuset. Ferierne bruger vi til at tage på længere rejser, godt udstyret med bøger. Jeg elsker at komme på værtshus, besøge venner eller have venner på besøg. Det er desværre for sjældent det sker.

ET RØDT-GRØNT ALTERNATIV

Valgrundlag for Enhedslisten - de rød-grønne

SOM VEDTAGET PÅ LISTE Ø's 3. ÅRSMØDE DEN 2. - 3. NOVEMBER 1991

Indledning

1. Arbejde og produktion

1.1 Udvikling af den offentlige produktion

1.2 Fonde

1.3 Krav til den private sektor

2. Grønt Danmark år 2000

2.1 Rød-grøn energipolitik

2.2 Grønne investeringer

2.3 Ny vandmiljøplan

2.4 Landbrugsreform

2.5 Ny lov om affaldsplanlægning

2.6 Lokalmiljø

2.7 For himlens skyld

3. Rødt Danmark år 2000

3.1 Rød-grøn skattereform

3.2 Social- og sundhedspolitik

3.3 Investering i arbejde og uddannelse

3.4 Boligpolitik

3.5 Flytninge- og invandrerpolitik

3.6 Uddannelse til alle

3.7 Kultur

4. Et Europa i rød og grøn

5. Rødt og grøn demokrati

5.1 Demokrati og sikkerhed på arbejdspladserne

6. Den Rød-grønne Enhedsliste i folketinget.

ET RØDT-GRØNT ALTERNATIV

Borgerlige medier og politikere verden over jubler. De påstår, at socialis men har spillet fallit, og at kapitalismen har bevist sin overlegenhed som samfundssystem. Det er ikke sandt.

For det første fordi kapitalismen og de frie markeds kræfter ikke er i stand til at løse eet eneste af de grundlæggende problemer i verden i dag.

Kapitalismen vil betyde fortsat udplyndring af den 3. verden, og forvære de stadige sult- og sygdoms-katastrofer i den

fattige del af verden.

Det kapitalistiske system, der styres af kortsigtede profitinteresser, vil kun eskalere miljødeløggelserne og bringe et totalt økologisk sammenbrud nærmere.

Markedsøkonomiens „sejr“ vil medføre skærpet kamp om markeder og magt mellem de store kapitalistiske centre. Vædige ressourcer vil fortsat blive bundet af oprustning.

Kapitalismen, hvis livsgrundlag er den sociale ulighed mellem mennesker.

vil forøge forskellene mellem rig og fattig, også i vores del af verden. Markedsøkonomi kan og vil ikke løse arbejdsløshedsproblemet. Vestlig kapital har allerede efterladt dybe spor af voksende ulighed og fattigdom i øst.

For det andet fordi man ikke kan sætte lighedstegn mellem socialismen og de nu kollapsede bureaukratiske og anti-demokratiske samfund i øst.

Socialismen forudsætter tværtimod en reel udvidelse af alle menneskers mulighed for at deltage i samfundets ledelse, fordi markeds-krafternes frie spil skal afløses af bevidst prioritering. Socialismen kræver således, at de tilkæmpede frihedsrettigheder bevares og udvides.

Socialisme kræver solidaritet og en stadig kamp mod sociale uligheder, fordi uligheder afleder privilegier, pampervælde og undertrykkelse, og fordi den socialistiske ide udspringer af en socialistisk kamp for et bedre samfund.

En socialistisk udvikling må bygge på hensynet til naturgrundlaget og fremtidige generationers livsvilkår, fordi socialismen er menneskers svar på den blind,

kortsigtet og selvmorderisk rovdrift på vores fælles jord.

Sammenbruddet for de samfund, der til sidst kun var karrikaturer på socialismen betyder ikke, som jubelmagerne påstår det, at socialismen er død. De glemmer, at socialistiske bevægelser altid opstår i kølvandet på kapitalismens uhyrligheder.

Udviklingen i øst kræver, at alle socialister gennemtænker socialismens idegrundlag på ny. Men kapitalismens og markedsøkonomiens sejrsgang gør det samtidig bydende nødvendigt, at forstærke indsatsen for en politisk nytænkning, der sætter miljø solidaritet og demokrati i centrum.

Ikke blot globalt, men også herhjemme er der behov for et sådant politisk nybrud, der kun kan virkeliggøres gennem folkets egen engagement og aktivitet. Politiske forandringer skabes ved at folk tager sagen i egen hånd.

Enhedslisten vil bl.a. gøre op med vante forestillinger om politisk/parlamentarisk arbejde, hvor beslutningsprocessen er overladt til de få medens det store flertal er overladt til skuerens rolle.

Enhedslisten vil i sit arbejde hele tiden søge at forbinde sig med lokale, folkelige aktiviteter.

Vi ønsker et nybrud!

Et grønt nybrud, der sætter miljøet og ikke profitten i højsædet

Et rødt nybrud, der bygger på solidaritet og venskab mellem mennesker.

Et demokratisk nybrud, der sætter demokrati og selvforvaltning i centrum både i arbejdsliv og samfundsliv.

Et nybrud, der er et fuldstændigt politisk og ideologisk opgør med Schliiter-æraens appel til egoisme og individualismen.

Heri ligger Enhedslistens opgave. Vi er det realistiske samlingssted for de mennesker, som nægter at kaste håndklædet i ringen i kampen for et andet samfund. Vi har det tilfælde, at vi ønsker noget helt andet end kapitalisme, nemlig et socialistisk Danmark. Og vi har det tilfælde, at vi afviser enhver form for bureaukrati og formynderi. For os betyder socialisme bl.a. en voldsom udvidelse af demokratiet og de demokratiske rettigheder.

DE RØDGRØNNE-FORSLAG

1.

BEHOVSTYRET

PRODUKTION

Vi har massearbejdsløshed og folk går i hundene. Vi har stribevis af mere eller mindre basale behov, der ikke bliver dækket. Samfundet skal omstruktureres, så der er en personligt meningsfuld beskæftigelse til alle, og så flere behov bliver dækket. Men det betyder ikke nødvendigvis vækst i traditionel forstand. Tværtimod, så ønsker vi at bryde med den kapitalistiske logik, der ønsker at dækningen af så mange behov som muligt sker i form af vareforbrug og helst forbrug af ting. Vi ønsker en omstrukturering, der kan forbedre de mellem menneskelige relationer og dermed reducere behovet for kompensationsforbrug. Vi regner desuden med, at en stadig større del af arbejdspladsernes arbejde vil levere ikke-materielle servi-

ceydelser mere end tingsproduktion. Og vi ved, at den materielle produktion, der selvfølgelig stadig skal være, skal udvikles og omlægges, så den bliver økologisk forsvarlig, så produktionen af affald bliver meget kraftigt reduceret og så arbejderne ikke bliver nedslidte. I den udstrækning det er foreneligt med vækst i produktionsresultatet er det selvfølgelig helt fint, men en sådan vækst skal først og fremmest bruges til at udfylde den afgrundsdybe forskel mellem levevilkårene her og i den 3. verden.

Omstruktureringen skal bl.a. ske ved igangsætning af offentlig behovsstyret produktion.

De nye produktioner, der især måsættes på områder som genbrug, vedvarende energi, renere teknologi, økologisk landbrug, ressourcebesparende transportmidler, miljø- og energi venlige byggematerialer. Det er også oplagt at sætte på offentlig produktion til den offentlige sektors egne behov, hvor man i forvejen har den fornødne ekspertise - f.eks. af hospitalsudstyr, legeredskaber og handicaphjælpemidler. Den offentlige sektors erfaringer må også udnyttes i en målrettet eksportindsats.

Demokratisk styrede offentlig, kollektiv og kooperativ produktion kan komme til at udgøre en sektor i økonomien, der sætter hensynet til beskæftigelsen, miljø og livskvalitet over hensynet til at finde de sikrest mulige investeringsobjekter med det højeste mulige afkast. Forbrugeroplysning og -uddannelse samt støtte til miljø- og forbrugerorganisationer medvirker til at fremme efterspørgslen efter varer og tjenesteydelser fra sådanne, nye produktioner.

Forudsætningerne for at skabe en sådan sektor i økonomien er Al der sker en videreudvikling af den offentlige produktion, at alle muligheder i de nuværende fonde, pensionskasser m.v. udnyttes og at vi begynder at stille krav til den private sektor.

1.1 Udvikling af offentlig produktion

Offentlig produktion kan etableres i statsligt, amtsligt eller kommunalt regi. Den må iværksættes ud fra langsigtede målsætninger, vedtaget af folketinget, indenfor forskellige sektorer som energi, trafik, landbrug og på basis af målrettede, statslige forsknings- og udviklingsprogrammer.

Den offentlige produktion skal give arbejdsmuligheder til de arbejdsløse, den skal være miljørigtig, og den skal i vidt omfang være importsubstituerende. På alle offentlige arbejdspladser - også de nuværende - indføres arbejdspladسدemokrati, ligesom befolkningen i lokalområderne skal have direkte indflydelse på investeringspolitik og daglig ledelse - indenfor nogle rammer af de helt overordnede, samfundsmæssige målsætninger.

Nogle første skridt kan være: At kommunalfuldmagtens begrænsninger ophæves og kommunerne stilles kapital til rådighed til nye produktioner ved at staten i 5 år indbetaler de dagpenge, den sparer i kraft af de nye arbejdspladser der skabes. Boligforeninger skal have en tilsvarende støtte til boligbyggeri. At de statslige erhvervsstøttemidler omlægges fra generelle til selektive støtteordninger med det formål at støtte de nye produktioner. At lovgivningen afvikler miljøskadelige produktioner og produktionsprocesser og dermed sikrer et marked for de nye produktioner.

Mere vidtgående, offentlige produktionsinitiativer kan finansieres ved:

En særskat på fondsbeholdninger i penge- og kreditinstitutioner og forsikringsselskaber.

En særskat på investeringer i udlandet.

En fond, der opbygges af skatteværdien af alle skattemæssige afskrivninger, hvor skattebesparelsen først frigives, når virksomheden kan dokumentere, at der er investeret i nyt produktionsudstyr.

En videreudvikling kan ske ved at banker og forsikringsselskaber bringes under demokratisk kontrol med folkevalgte bestyrelser. Det kræver formentlig en nationalisering.

1.2 Fonde

Skattebegunstigelse af de nuværende pensionsfonde må ophæves. Den er en urimelig begunstigelse af de relativt velstillede på de svagestes bekostning.

Til gengæld skal den fremtidige pensionsopsparing naturligvis ikke beskattes, når den bringes til udbetaling. For de nuværende pensionskassemidler gælder fortsat reglerne om realrenteafgift og beskatning ved udbetaling.

De nuværende fonde - LD, ATP og pensionsfondene - investerer i dag efter profitøkonomiske kriterier, selv om der er en positiv tendens i flere pensionskasser.

Skal denne kapitaldannelse kunne anvendes til fremme af nye holdbare arbejdspladser og et renere miljø forudsætter det, at fondenes ledelser tvinges til at investere efter nye sociale og økologiske kriterier.

De rød-grønne anser det for vigtigt, at lønarbejderne stiller krav om en ændring af fondenes investeringsstrategi. Blandt andet derfor må begrænsningerne på lønmodtagerfondenes investeringsmuligheder fjernes.

Fondene tilskyndes til miljørigtige investeringer og indførelse af arbejdspladسدemokrati gennem variabel beskatning med den nuværende realrenteafgift som laveste sats. Der kan ikke dispenseres herfra.

1.3 Krav til den private sektor

Samfundet skal sikre, at den private kapital i højere grad tvinges til at investere i danske arbejdspladser. F.eks. peger forslaget om, at skatteværdien af afskrivninger først frigøres ved nyinvesteringer i den retning.

Der skal udvikles lovgivningssikrede alternativer til salg af danske virksomheder til udlandet f.eks. i form af forskellige kollektive ejendomsøvertagelser.

Der oprettes et statsligt udviklingselskab, der kan hjælpe iværksættere med både ekspertise og kapital og et rekonstruktionsselskab, der kan hjælpe virksomheder ud af krisen.

Det offentlige tager initiativ til netværk, der giver små og mindre virksomheder muligheder for at samarbejde med hinanden og med det offentlige om produktionsudvikling og markedsføring.

Der ydes støtte til virksomheder, der udvikler produktion, baseret på Brundlandrapportens principper om bæredygtig udvikling.

Der indføres afgift på forurende virksomheder til oprettelse af en fond, der støtter udvikling af miljøvenlig økologisk rigtig produktion og produktionsforhold.

Virksomheder, der forurener, skal kunne stoppes indtil forureningskilden er fjernet. I tilfælde, hvor virksomhedsejeren ikke efterkommer dette, skal virksomhedsejeren fradømmes retten til at drive virksomhed.

Arbejdsgivere, der groft tilsidesætter arbejdsmiljøloven, kan fradømmes retten til at drive virksomhed med beskæftigede.

Udgifterne i sundhedssektoren og socialsektoren, der er forårsaget af det dårlige arbejdsmiljø på arbejdspladserne skal betales af virksomhederne efter princippet „forurenerne betaler“.

Der gøres en særlig indsats for at fremme kooperativer.

2.

GRØNT DANMARK ÅR 2000

Fra 1990 til 2030 skal der ske en halvering af bruttoenergiforbruget, samtidig med at forbruget af kul, olie, gas og benzin reduceres så meget inden 2020, at belastningen med svovldioxid, kvælstof og kultveiltudslippet kommer under naturens „smertegrænse“, hvilket betyder at det f.eks. er nødvendigt at nedskære kultveiltudslippet med næsten 80%. Målet er, at vi inden år 2000 vender den globale udvikling og bringer mennesket på vej mod balance med naturen.

Danmark skal gå foran. Hensynet til miljøet skal have højeste prioritet i investerings-, trafik- og takstpolitikken.

Generelt set støtter vi, at forureningskilder standses og rovdrift på naturressourcerne ophører. Ved en allerede eksisterende forurening skal forurenerne fjerne forureningen og der

skal iværksættes initiativer, så fremtidig ødelæggelse af naturgrundlag, naturressourcer og de menneskelige ressourcer undgås. Vi foreslår:

2.1 Rød-grøn energipolitik

1. Nedsættelse af energiforbruget.

Forbruget af el skal nedsættes hurtigt. Her vil en omlægning af elafgiften spille en vigtig rolle. For at give husstandene mulighed for at leve op til målsætningen, skal der indføres bindende standarder for el-forbrug i husholdningsmaskiner, belysninger, frysere, køleskabe, komfurer og ovne, TV-apparater, vaskemaskiner, vandsenge m.v. Således at kun de maskiner som idag er mindst energiforbrugende kan godkendes til salg i Danmark og kravene skal løbende skærpes. Forsyningen af apparater, der lever op til denne standard kan sikres gennem offentlig produktion på områder, hvor den privatejede industri ikke kan eller vil leve op til kravene eller hvor produkterne er for dyre.

Industrien i Danmark skal gennem oplysning animeres til et lavere energiforbrug og en høj grad af genanvendelse.

Gennem en massiv offentlig forskningsindsats og tilskud til opbygning af produktionsanlæg i offentlig regie kan der gives offentlig støtte til en fremskyndelse af produktudviklingen til gavn for miljøet.

Danmark må stoppe importen af produkter - også fra EF-landene som ikke lever op til de danske standarder. Ved lovgivning sikres at EF-regler ikke på dette område gælder i Danmark.

2. Omlægning af energiproduktionen

Et af hovedproblemerne i den danske energiproduktion er elværkerne forbrug af kul. De Rød-grønne foreslår et øjeblikkeligt stop for udbygning af de kulfyrede kraftvarmeværker og vedtagelse af en plan for afvikling af de store værker.

Hidtil er el-forbruget steget årti efter årti og denne udvikling skal vendes. Derfor foreslår de rød grønne bl.a. at alle faste afgifter på el-forbrug afskaffes og i stedet opkræves via de variable, forbrugsafhængige afgifter. En sådan omlægning vil animere til at nedbringe el-forbruget. Energiafgifterne skal anvendes til miljøvenlig ressourcebe- og sparende produktion og forbrug.

Der skal vedtages en plan - i lovform - for en omlægning af de samfundsmæssige investeringer i nye kraftværker og varmeforsyningsanlæg. Første skridt er overgangen til naturgas på de eksisterende værker, som i videst muligt omfang også skal forsynes af lokale og vedvarende energikilder. Som led i planen skal de store el-selskaber omlægge deres investeringer til centrale kraftvarmeværker, som sammen med naturgassen skal baseres på lokale (f.eks. biogas, spildvarme, træ m.v.) og vedvarende energikilder. Vi må endvidere kræve, at elværkerne investerer i elbesparelser. Det er samtidig vigtigt, at elværkerne bringes under reel demokratisk kontrol. Der må i første omgang medarbejderrepræsentation og repræsentation fra miljø- og energibevægelsen i elværksbestyrelserne.

Desuden gennemføres en nationalisering af nordøstenergien sådan kan indgå en ansvarlig plan for forbrug af olie og naturgas.

Samtidig skal der iværksættes en omfattende offentlig produktion af vindmøller, solenergi, biogasanlæg o.s.v.

Vedvarende energi, især vindkraft og halm, skal år 2020 kunne klare mere end halvdelen af el-forsyningen, og de vedvarende og lokale energikilder skal som hovedregel kunne klare husopvarmningen i samarbejde med de lokale centrale kraftvarmeværker.

3. Omlægning og begrænsning af trafikken.

I Danmark er trafikken ansvarlig for omkring en sjettedel af kultveiltudslippet og 1/3 af kvælstof-udslippet. Bl.a. derfor, men også af hensyn til, at noget skal være til rådighed for vores efterkommer, må benzin- og olieforbruget mere end halveres inden år 2020. Derfor må der tages hensyn til. Den fysiske planlægning må i videst muligt omfang tage udgangspunkt i at nedsætte

trafikbehovet. Ideelt set bør folk bo i cykleafstand fra, hvor de arbejder.

Tendensen i den kapitalistiske økonomi og i høj grad i EFs indre marked til, at varerne produceres, hvor det er mest profitabelt, må brydes, dåden indebærer en uhyggelig stigning i transportbehovet. For miljøets skyld må vi i videst muligt omfang holde op med at få vores forbrugsvarer bragt fra den anden ende af Verden eller Europa. Overordnet set må vi begrænse stof- og energistrømmene Jorden rundt og producere varerne så tæt på forbrugerne som praktisk muligt. Tænk på miljøet globalt - skab arbejdspladser lokalt.

I første omgang skal halveringen af trafikens energibehov søges nået gennem en omlægning væk fra privatbilen og over til kollektiv trafik. Væk fra landevejen og over på skinnerne.

Et stop for motorvejsbroen over Storebælt vil gøre en biltogs løsning til et virkningsfuldt redskab for styrkelse af togsystemet. F.eks. vil det gøre det mere attraktivt at erstatte lastvognstog med togtransport. Virksomhederne skal hurtigt og effektivt kunne få deres transporter med DSB. Derimod skal det være dyrt at få lastvognstrafik over Storebælt. Samme princip skal gælde ved en fast forbindelse under Øresund og Østersøen.

På samme måde skal passagertransport med DSB samt med de regionale trafikselskaber gøres bedre og billigere. Målet er, at det skal være gratis. Til gengæld skal det være dyrt at få bilen med biltoget over Storebælt. Priserne skal afspejle de store sociale og miljømæssige omkostninger, der er forbundet med bil og lastvognstrafik. I København skal staten investere i en udbygning af S-togssystemet bl.a. til Amager/Kastrup.

De rød-grønne vil foreslå en lov, der giver kommunerne statsstøtte til følgende initiativer:

Udbygning og billiggørelse af den lokale kollektive trafik, således at den bliver hurtigere, billigere og mere effektiv.

Trafikreguleringer i midtbyerne med det formål at skabe bilfri og parkeringsfri zoner.

Indførelse af skinnebåret trafik (sporvogne, nærbaner m.v.)

Cykelstier m.v.

Samtidig skal kommunerne frit kunne indføre afgiftssystemer/ bompengoordninger, under forudsætning af, at provenuet benyttes til at styrke den gående, den cyklende og den kollektive trafik. Det kunne i de største kommuner gøres ved at bilister i midtbyen pålægges, at være i besiddelse af et gyldigt abonnementskort til det lokale bussystem.

De rød-grønne afviser nedsættelse af benzin-afgifterne. Samtidig foreslår vi en omlægning af vægtafgiften og registreringsafgiften, således at biler med stort benzinforbrug betaler en høj afgift. Lastvogne skal betale en afgift, der afspejler deres reelle belastning af vejene. Biler, der ikke opfylder meget stramme miljøstandarder med hensyn til udstødningsgas m.v. skal forment adgang til Danmark. EF-regler må ikke gælde i Danmark, hvis de på dette område er i strid med de danske regler.

2.2 Grønne investeringer

Fremtidens investeringer i ny industriproduktion skal på forhånd være bæredygtige og eksisterende produktioner skal omlægges, så de i løbet af halvfemserne opfylder kravet om bæredygtighed.

Vi foreslår derfor en revision af miljøbeskyttelseslovgivningen på følgende punkter:

- Eksisterende tilladelser til udledning af forurenende stoffer til jord, luft eller vand ophæves med en frist på max. 2 år. Alle produktioner kræver således helt ny miljøgodkendelse og skal behandles som nyanlæg.
- Reglerne om godkendelse af udledninger strammes, så udledningen af en række af de giftige stoffer helt forbydes.
- Alle industrivirksomheder skal årligt til kommunen sammen med skateregnskabet indsende en økologisk regnskab, der omfatter en opgørelse over producerede mængder, forbrugte stoffer og hjælpestoffer og energi samt en opgørelse over samtlige udledninger. Det økologiske regnskab skal endvidere indeholde en opgørelse over antallet af arbejdsskader.
- Såfremt det økologiske regnskab viser overskridelser af godkendte tilladelser eller viser manglende bæredygtighed skal kommunen/ amtet gribe ind og stille betingelser, der opfylder kravet om bæredygtighed. Endvidere pålægges virksomheden en afgift pr. arbejdsskade. Denne afgift skal bruges til at dække de menneskelige og sociale omkostninger ved arbejdsskader, der årligt koster samfundet et to-cifret milliardbeløb.
- For at sikre offentlighedens adgang til at kontrollere produktionens bæredygtighed indføres forvaltnings- og offentlighedslovens bestemmelser i de private produktionsvirksomheder. Desuden skal pressen, miljøorganisationer m.v. have adgang til fysisk at kontrollere virksomhedernes oplysninger i det økologiske regnskab, der skal være offentligt tilgængeligt. Hensynet til offentlighedens interesser i bæredygtighed går forud for hensynet til fabrikkationshemmeligheden.
- Reglerne i punkt a-e skal også gælde for offentlige virksomheder som forsvaret, DSB, postvæsenet, telefon m.v.

2.3 Ny vandmiljøplan

Drikkevandet og havet trues af forurening. For at skåne grundvandsreserverne skal forbruget af frisk drikkevand skæres betydeligt ned. Der skal på landsplan indføres regler om genindvinding af vand i industrien og husholdningerne samt om genindvinding af energi fra det varme vand. Til en række formål vil genbrug af vandet i husholdningerne være fuldt ud acceptabelt.

Der skal ydes støtte til udvikling af rensningsanlæg: Rodzoneanlæg, grøn spildevandsrensning o.a.

Rensningsanlæg skal være lokale flerstrengede systemer: Industri for sig, husholdningsspildevand i særskilte sy-

stemer. Slammet fra anlæg kan så bruges til gødning og biogas, sårensningsanlægget kan blive selvforsynende med energi.

De lokale myndigheder skal have pligt til at ændre spildevandsplanlægningen, således at de store centrale rensningsanlæg kan nedtrappes i perioden frem til år 2020. De skal i vidt omfang erstattes med lokale biologiske anlæg samt industrianlæg. Der skal fra 1992 gives tilladelse til lokale projekter, som ikke nødvendiggør kloakering til de centrale anlæg.

I nye boligområder og i forbindelse med byfornyelse skal sådanne genindvindingsystemer obligatorisk indbygges i byggeprojekterne.

Hovedkilden til forureningen med organiske stoffer i havetog grundvandet er landbrugets tilførsler, især som følge af det enorme forbrug af kunstgødning. Mange byer har efterhånden investeret meget store summer i nedbringelse af kvælstof- og fosfor-foueringen, men disse mange milliarder er smidt ud af vinduet, hvis landbruget bare får lov at fortsætte forureningen, som det nu er tilfældet.

En ny vandmiljøplan bør være det nyvalgte folketinges første opgave på miljøområdet. Især skal der straks ske en drastisk sænkning af kunstgødningsforbruget gennem indførelse af høje afgifter og bindende kvoter.

2.4 Landbrugsreform

Ovenstående vil hurtigt nødvendiggøre en samlet omlægning af landbrugets produktion i økologisk retning, en reform, som også af hensyn til fremtidig forsyning med sunde fødevarer er stærkt hastende.

De rød-grønne foreslår, at der gennemføres en landbrugsreform med en total omlægning af landbrugsstøtten -herunder de midler, der hidtil har været kanaliseret via EF - således at kun økologiske produkter og investeringer i økologisk omlægning støttes. Der kan kun blive tale om en kort overgangsperiode og fra år 2000 skal der gælde totalt forbud mod brug af kunstgødning og ikke-økologiske sprøjtemidler.

Alt bør gøres for at en sådan reform bliver båret igennem i form af en ny andelsbevægelse på samme måde som i sin tid de store landbrugsreformer der skabte mejerierne o.s.v. Det kræver et brud med magthaverne i det nuværende landbrugsindustrielle kompleks og indførelse af demokrati i landbruget. Under alle omstændigheder skal de økologiske principper gennemføres.

Tidligere analyser har vist, at det største problem er omlægningen af svineproduktionen, der leverer en stor del af eksporten. Der må regnes med en noget længere omstillingsperiode på dette delområde, således at svineproduktionen år 2000 kun er delvis økologisk, men resten af landbruget helt økologisk.

Dette vil kunne lade sig gøre uden tab af eksportindtægter. Det vil betyde oprettelse af 10-20.000 nye arbejdspladser i landbruget. Det vil reducere kornoverskudet til salg ud af landbruget, således at dansk landbrug undgår sammenbrud i forbindelse med de kommende års sænkning af kornprisen på 35% i forbindelse med tilpasningen til verdensmarkedspriserne.

Det vil endvidere reducere den globale uforsvarlige import af proteinfoder og på længere sigt, når hele svineavlen kan omlægges, vil dette problem helt kunne løses. Og dansk landbrug overlever i fremtiden og kan endda endnu engang få en rolle som pionerområde for nye højtforædle økologiske produkter.

2.5 Ny lov om affalds planlægning

Affaldsmængderne, som går til lossepladser eller forbrændingsanlæg skal reduceres med omkring 80% inden år 2000. Loven skal sikre, at sortering af affald fra alle husholdninger samt fra industrien gøres obligatorisk og effektiv.

Der skal opdeles i glas, papir, kompostegnet affald, samt andre typer. I parcelhus/villakvarterer bør husholdningerne tilskyndes til selv at bruge deres kompostaffald. Grundejerforeninger og boligselskaber skal have pligt til at løse kompostproblemet i deres område. Kommunen skal i centrale anlæg sørge for kompostering for de husstande/virksomheder, der falder udenfor de lokale ordninger.

Kommunen skal have pligt til at oprette produktionsvirksomheder, der sikrer genbrug af alt brugbart affaldsmateriale, som ikke kan genbruges i de lokale kvarterer.

Producenter skal tvinges til genbrug gennem en lovgivning, der tvinger producenter til genbrug af emballage, bildele, elektronik osv.

2.6 Lokalmiljø

Vi ønsker en økologisk byfornyelse. Der skal bygges nyt energi- og miljøvenligt boligbyggeri. Staten skal yde støtte til, at boligforeningerne og kommunerne kan opføre nyt boligbyggeri, hvor der på forhånd er indbygget genbrugssystemer, vedvarende energi o.s.v.

Der skal gives mulighed for og støtte til at det eksisterende byggeri kan ombygges så det indgår i en samlet byøkologisk plan. Der skal opbygges regionale og kommunale genbrugssystemer i stor skala.

Omkring byerne skal der ske en udbygning af kolonihaver og småjordlodder, der skal følge regler om økologisk dyrkning og udnyttelse af byens kompost m.v. og der skal gives mulighed for at give støtte til lokale økologiske og

genbrugsbaserede markeder.

De rød-grønne vil fremsætte forslag om en lov om andelssamfund. Denne lov skal give mulighed for etablering af nye boligområder i tilknytning til produktionsvirksomhed på økologisk basis (industri, håndværk, gartneri, landbrug, salgsvirksomhed, kulturaktivitet m.v.)

Andelssamfundet skal organiseres som et andelsforetagende eller som en almennyttig andelsboligforening med produktionsvirksomhed. Særlige regler herom indføres i lov om boligbyggeri og den almennyttige byggekvote udvides med det nødvendige antal boliger.

Andelssamfundet skal endvidere have tilført et offentligt tilskud pr. ny arbejdsplads, der skabes i de første fem år.

Desuden skal andelssamfundet kunne benytte de eksisterende muligheder for at oprette jobtilbud til langtidsarbejdsløse, unge m.v.

Loven skal sikre, at andelssamfundet drives på non-profit-basis. Et overskud på virksomheden kan benyttes til nye investeringer, henlæggelser, ensartede lønforhøjelser til alle medlemmer eller til huslejenedslag.

Særlige regler i økonomi-cirkulæret for almennyttigt byggeri skal sikre, at hver enkelt produktionsenhed i et andelssamfund aflægger særskilt regnskab og at der sikres beboerdemokratisk kontrol med såvel budgetter som regnskab i hele andelssamfundet på linie med de gældende regler for almennyttigt byggeri.

2.7

For himlens skyld

De rød-grønne mener at Danmark i internationale forhandlinger om udslip af drivhusgasser, ozonnedbrydende stoffer og klimaændringer aktivt skal arbejde for forpligtigende aftaler om skridt, der forhindrer den menneskeskabte opvarmning af kloden og nedbrydning af jordens beskyttende ozonlag.

Det betyder at kulturveilte-udslippene over en årrække skal formindskes med omkring 80%, metanudslippene med op mod 20%, og at de såkaldte „nye“ ozonnedbrydende kemikalier, der er på vej på markedet skal forbydes inden år 2000.

3.

RØDT DANMARK ÅR 2000

3.1 Rød-grøn skattereform

Den rød-grønne skattereform har et flere formål:

at sikre en social omfordeling

at ændre forbruget ud fra miljø- og sundhedshensyn

at sikre et højt serviceniveau

samt sikre at statsgælden kommer under kontrol.

Skattepolitikken skal sikre en social omfordeling. Den bedst stillede tredjedel af befolkningen betaler for lidt i skat, mens til gengæld de lavtlønnede - især lejerne - betaler for meget. Derfor skal vores skattepolitik ændre fordelingen. For det andet skal vores afgiftspolitik ramme overfor brug af kul, olie, el og gas og benzin samt engangsemballage, reklamer, alkohol, tobak m.v. For det tredje skal den nye skattepolitik sikre, at statens store og voksende renteudgifter på statsgælden (p.t. 60 mia.) bliver nedbragt.

Enhedslisten siger nej til EFs planer om at tvinge Danmark til at fjerne grænserestriktionerne og sænke afgifterne. Vi ønsker ikke billig sprut istedet for social tryghed, derfor bygger vores skattepolitik på forsat dansk selvstændighed. Vi ønsker en rød finanslov, så kapitalindkomster, profitter m.v. beskattes fuldt ud og med mindst ligeså meget som lønindkomster. Skattelettelser skal ske ved hævelse af den skattefrie bundgrænse. Enhedslisten går indfor at stoppe statens gældsætning.

En forudsætning for det er, at arbejdsløsheden fjernes.

I folketinget vil vi fremlægge følgende forslag til skattereform:

a. Een-strengt skatteskala for alle personlige indkomster.

Alle personlige indkomster skal beskattes efter den samme skatteskala uanset om de stammer fra lønarbejde, privat virksomhed, honorarer eller andet. Dermed sikres at alle personlige indkomster beskattes ligeså hårdt som lønindkomster.

b. Effektiv progression i personskatten.

Vi vender os mod nedsættelser af marginalskatte-procenterne og ønsker skatteloftet fjernet, så progressionen slår fuldt igennem.

c. Fradragsafvikling.

En reel progression i skatteskalaen kan imidlertid kun sikres, hvis de mange fradrag afvikles, således at det er bruttoindtagten, der beskattes. Især ønsker vi rentefradraget og fradrag i forbindelse med pensionsopsparing afviklet.

Rentefradraget i forbindelse med eksisterende ejerbolig skal nedtrappes efter regler, der sikrer at boligudgiften ikke som følge af aftrapningen stiger hurtigere end den almindelige lønudvikling og således at eksisterende fradrag følger ejeren, ikke boligen. Vi ønsker hverken at drive nogen fra hus og hjem eller umuliggøre flytning. Vi er indstillet på at acceptere, at fradrag for børnebidrag, renter af studiegæld samt A-kasse/fagforeningskontingent fort sat i en periode kan trækkes fra. Men på længere sigt vil vi have en ren brutto-beskatning.

d. Miljøafgifter.

Vi siger ja til nye miljøafgifter på en række områder f.eks. en reklameskat og en emballageafgift. Vi foreslår en kvælstofafgift på kunstgødning og importeret foderstof. Energiafgifterne skal lægges om, så de først og fremmest rammer overforbrug af kul, olie, gas og benzin. F.eks. foreslår vi en el-afgift, som rammer de, der ikke vil spare på elektriciteten.

e. Skærpet beskatning af formuer, værdistigninger, kapital-afkast og renter.

Danmark har en uhyre skæv formuefordeling. De rigeste 600.000 husstande ejer næsten det hele (over 85% af den samlede nationalformue på ca. 2000 mia. kr). Halvdelen af befolkningen ejer ingenting. Dette skal der rettes op på ved hjælp af en øget formuebeskatning, inddragelse af kapitalgevinster, samfundsskabte værdistigninger - f.eks. ved hjælp af en værdistigningsafgift på fast ejendom -, kursgevinster o.s.v. En værdistigningsafgift på boligområdet bør udformes således, at skatten kan indefrysnes som offentlig prioritet i ejendommen.

For at løse statsgældsproblemet kan det blive nødvendigt at indføre ekstra formueskat i en periode eller en særlig beskatning af renteindtægter. På den måde kan staten inddrage nogen af de mange penge, der betales i renter på statsobligationer.

En sådan politik forudsætter imidlertid effektiv indgreb mod kapitalflugt til udlandet. Bl.a. bør det sikres, at pensionskasserne, bankernes og forsikringsselskabernes penge ikke kan overflyttes til udlandet uden tilladelse,

f. Selskabs- og erhvervsbeskatningen bør strammes.

De selvstændige skal skattemæssig stilles lige med lønarbejdere, d.v.s. deres personlige indkomst skal beskattes efter samme skala som alle andre. Selskabsskatten skal ændres, således at selskaberne betaler skat af deres reelle overskud. De skal kun kunne fratække faktisk afholdte udgifter. Dette indebærer en indskrænkning i de skattemæssige afskrivninger, henlæggelser m.v.

Problemet med den manglende beskatning af Nordsømilliarderne skal løses på en sådan måde, at det offentlige får størsteparten af de kommende indtægter. Dette kan ske på forskellige måder, som vi er åbne overfor. Men resultatet skal være, at overskuddet ledes over i statskassen.

3.2 Social- og sundhedspolitik

Sociale problemer udspringer af den måde, det kapitalistiske samfund er organiseret på. Derfor må en socialpolitik, der tager fat ved årsagerne til krisen, kædes sammen med en kamp for gode livsvilkår.

Enhedslisten vender sig mod privatisering og brugerbetaling på social- og sundhedsområdet, individuelle løsninger på problemer, som kun kan løses til fælles bedste i et solidarisk fællesskab.

Enhedslisten vil kæmpe imod den ødelæggende EF-harmonisering, som sker på social- og sundhedsområdet.

Et børnevenligt samfund

Samfundet er i fuld sving med at frasige sig ansvaret overfor børnene. De borgerlige tromler frem med argumenterne om, at børn har bedst af at være hjemme ved deres mødre. Samfundsstrukturen og familiemønstret er imidlertid væsentligt ændret siden disse politikere selv var børn. Langt hovedparten af kvinderne er idag udearbejdende. Leveomkostninger bl.a. huslejen er idag så høje, at det er nødvendigt med to indtægter for at opretholde en familie. Derfor fastholder vi samfundets ansvar overfor børnene.

- Vi ønsker fripladsgrænsen hævet, så den ligestiller alle lavindkomster. De nuværende 45.000 skal hæves til 135.000 kr.

- Vi kræver omsorgsdage, så det er muligt at blive hjemme og passe børnene, når de er syge.

- Vi forlanger, at der sker en udbygning af daginstitutioner og fritidsordninger, således at de mindst 35.000 børn, der står på ventelisterne får den plads de har krav på. Samtidig bør kvaliteten forbedres, børnenes tarv bør gå forud for økonomi.

- Vi mener, at daginstitutioner/ fri tidsordninger principielt bør være gratis, ligesom folkeskolen.

- Samfundet, byerne, gaderne o.s.v. er ikke indrettet til at børn kan færdes og udfolde sig der. Byplanlægningen skal tage hensyn til børnene, så de ikke kun kan trives i ghettoerne (daginstitutionerne).

- En børneombudsinstitution skal oprettes med henblik på at fungere som samfundets „vagthund“ i forhold til samfundets forpligtelser overfor børn og unge.

En værdig alderdom

De ældre, der har slidt et helt liv for opbygningen af vores samfund, har krav på en værdig alderdom.

Kun en samfundsfinansieret og solidarisk folkepension kan sikre en tryk alderdom for alle samfundets ældre. Derfor fastholder Enhedslisten folkepensionen, og kræver den forhøjet i takt med de reelle udgiftstigninger. Vi går imod arbejdsmarkedspensionen, som vil betyde tvangsopsparing og forlængelse af uligheden fra arbejdslivet ind i pensionsalderen.

Pensionisterne skal sikres ret til at forblive i deres egen bolig, men OGSÅ ret til en plejehjemsplads, eller andre

alternativer, f.eks. ældreboliger eller pensionistkollektiver. Hjemmehjælp og hjemmepleje skal udbygges til at dække de faktiske behov. Gratis lægehjælp og medicin må være en ubetinget ret.

De ældre skal sikres muligheden for at bruge deres ressourcer. Det vil blandt andet sige:

- Støtte til pensionistklubber
- Et alsidigt tilbud om kultur-aktiviteter lokalt, hvor de ældre selv inddrages i planlægningen.
- Gratis befordring med offentlige transportmidler.
- Udbygning af handicapkørsels-ordningen.
- Støtte til højskoleophold og andre undervisningsmuligheder.
- Gratis radio- og TV-licens.

Forbedret folkesundhed

Sundhedsvæsenet skal ikke skæres ned, men forbedres, og det forebyggende arbejde skal opprioriteres. Det betyder blandt andet sikring af et bedre arbejdsmiljø arbejde til alle, bedre boliger, større trafiksikkerhed og sund mad.

I stedet for privatisering og brugerbetaling er målet, at al sygdomsbehandling, herunder læge- og tandlægebehandling, fysioterapi, kiropraktik, psykolog og psykiatriske tilbud samt receptmedicin, bliver gratis.

Alle, der rammes af en arbejdssygdom, må have ret til undersøgelse og behandling på arbejdsmedicinske klinikker uden måneders ventetid.

Alle bør have ret til tidsbestemt sygedagpenge, som svarer til den tabte arbejdsfortjeneste.

Den "sociale klientgørelse" skal forebygges gennem denne aktive uddannelses- og arbejdslinje, men også gennem en arbejdsstil og metode i socialsektoren, som i højere grad støtter menneskenes egne ressourcer.

Socialsektoren skal være en samarbejdspartner, der er med til at støtte og opbygge naturlige netværk. Vi er åbne overfor en større grad af selvhjulpethed blandt andet i boligafdelingerne. Nøgleordene skal være respekt, tillid, demokrati.

Risikoen for misbrug af sådanne

målsætninger fra borgerlig side skal ikke afholde progressive kræfter fra at fremhæve dem!!

3.3 Investering i arbejde og uddannelse

Over 700.000 - 250.000 førtidspensionister, 89.000 på efterløn 270.000 fuldtids-arbejdsløse, 118.000 på langvarig kontanthjælp mellem 18 og 66 år er idag mere eller mindre frivilligt sat uden for arbejdslivet

Den passive anvendelse af understøttelse, kontanthjælp, førtidspension og efterløn må bringes til ophør. I stedet må de enorme menneskelige ressourcer, der i dag ligger brak, bringes i anvendelse i produktion og samfundsliv på en måde, som opfylder samfundsmæssige behov.

De Rød-Grønne peger på:

Der skal skabes muligheder for et sammenhængende jobtilbuds- og uddannelsesforløb for de langtidsledige. De faglige grunduddannelser, specialarbejderskolerne og de videregående uddannelser skal udbygges og der skal gennemføres en voksenuddannelsesreform, der indeholder såvel almenuddannelse som kompetencegivende uddannelse.

Fremskaffelse af de nødvendige antal lære- og praktikpladser bl.a. gennem pligt til at oprette flere lære- og praktikpladser på det private arbejdsmarked og igangsættelse af offentlig produktion.

Arbejdsgiverfinansieret frihed til efteruddannelse og Betalt Frihed til Uddannelse.

Tilbud om at indgå i kulturelle og andre projekter og afskaffelse af alle de regler, der i dag blokerer for de arbejdsløses deltagelse i sådanne projekter.

En aktiv revalideringspolitik og en aktiv A-kasse lovgivning.

Der må sikres forbedringer for de lavestlønnede og de økonomisk dårligst stillede. BLa. ved at ingen kan blive presset ud af A-kassesystemet af økonomiske grunde.

Enhedslisten støtter, at arbejdsløshedsunderstøttelsen dyrtidreguleres.

Enhedslisten vil arbejde på en radikal ændring af den nuværende arbejdsløshedslovgivning. Mistæneliggørelse af de arbejdsløse i form af bureaukratiske rådgivningsregler skal afskaffes. Det virkelige rådighedsproblem består i at arbejdsmarkedet ikke er til rådighed for de ledige - ikke omvendt.

- ved at alle tidsbegrænsninger afskaffes.

- at alle har ret til et arbejde efter et UTB (uddannelsesstilbud) efter første ATB (arbejdstilbud)

- at alle har ret til tre ATB.

- at 5-ugers karantænen ved opsigelse af arbejde afskaffes.

- at man har ret til at sige NEJ til anvist arbejde, udfra sikkerheds-, helbredsmæssige, faglige og geografiske årsager.

- at arbejdsgiverne betaler den første uges ledighed (6 G-dage)

- at alle har ret til en faglig og kompetencegivende uddannelse.

En indsats for at skaffe flere arbejdspladser gennem:

Nedsættelse af den normale arbejdstid til 35 timer om ugen med fuld kompensation i løn og personale. Alt overarbejde skal afspadsres. For skiftehold nedsættes arbejdstiden til 30 timer.

Aktiv investering af fondsmidler som f.eks. ATP og lønmodtagernes dyrtidsfond uden snærende grænser.

Offentlig produktion og frigørelse for kommunalfuldmagtens bindinger. Her igennem kan også mange lære- og praktikpladser skaffes.

Nye muligheder for de svageste grupper:

Langt fra alle „de udstødte“ kan udfylde en fuld arbejdsfunktion og være „rentable“ - nogle slet ikke. De har krav på samfundets solidariske støtte i form af et ordentligt økonomiske levestandard - uden mistæneliggørelse. Men det er ikke altid nok. Mange har behov, ønsker og ressourcer til en tilknytning til arbejdsmarkedet og arbejdslivet - det offentlige eller private. Derfor skal såvel det offentlige som det private arbejdsmarked pålægges pligt til at oprette et tilstrækkeligt antal beskullede arbejdspladser med relevant meningsfuld beskæftigelse for de, der kan og ønsker del og i et passende omfang, uden benhårde rentabilitetskrav, Arbejdet skal aflønnes efter gældende overenskomst og der gives statstilskud til virksomhederne.

3.4 Boligpolitik

Boligudgifterne og det eksisterende boligareal er idag fordelt på en dybt asocial måde. Det skyldes i høj grad den omvendte fordelingspolitik, der føres via de offentlige boligtilskud. Langt det største beløb gives i form af rentefradrag og kun en mindre del gives som rentesikring, boligsikring, statsstøtte til boligbyggeri m.v. Som følge heraf får ejerboliger et langt større tilskud end lejerboliger, og højindkomstfamilier får større tilskud, både i beløb og i forhold til indkomst, end lav- og mellemindkomstfamilier.

Byggeriet følger langt fra behovet for nye boliger, og byfornyelsen kan end ikke følge med nedslidningen af den gamle boligmasse. Begge dele skyldes, at byggesektoren er styret af den til enhver tid siddende regering, og bruges som konjunkturregulerende instrument.

Nybyggeriet er for dyrt, hvilket bl.a. skyldes at en stor del af udgifterne ved byggeriet er renteprofit til finansieringsinstitutterne. Dette, kombineret med nedskæringer på statens tilskud betyder, at lejlighederne bliver dyrere, mindre og mere skræbete.

Vores målsætning er en ordentlig bolig til alle år 2000. Vi ønsker at FN's målsætning i Danmark defineres til 20 m² individuelt boligareal pr. person plus adgang til fællesareal og ordentlige sanitære forhold.

Vi foreslår:

En stærk forøgelse af den nuværende byggekvote af almennyttige boliger og at byfornyelseslakten øges, Al finansieringen af almennyttigt boligbyggeri løsrives fuldstændig fra det private pengemarked og de spekulationsmuligheder, der ligger her. Denne løsning kan ske gennem lavt forrentede statslån. Afdrag og forrentningen på disse lån indgår i en lejerstyret fond, der på længere sigt skal finansiere det almennyttige boligbyggeri.

Der skal ske en omfordeling af det offentlige tilskud til boligsektoren:

Så lejerboliger ligestilles med ejerboliger, og

Så højindkomstfamilier ikke længere begunstiges på lav- og mellemindkomst-familiernes bekostning.

Det skal ske ved at de 30 Mia. der idag bruges, som tilskud til boligforbruget alle gives som tilskud til boligudgifterne efter sociale kriterier.

Det betyder også at rentefradraget forsvinder. Det skal ske ved en aftrapning af eksisterende fradrag over en periode på 10 år, men huslejen må ikke som følge af rentefradragsafviklingen stige med mere end pris- og lønudviklingen. Vi ønsker ikke at presse nogen fra hus og hjem.

Der skal indføres en værdistigningsafgift med mulighed for indfrysning som offentlig prioritet for pensionister m.fl. Den nuværende lejeværdi-beskatning skal erstattes af en løbende friværdi-beskatning med mulighed for indfrysning som offentlig prioritet for pensionister m.fl.

Det er således ikke meningen at det offentlige tilskud til boligsektoren - som idag foregår primært gennem rentefradrag men lave en social omfordeling til fordel for lav- og mellemindkomster.

Boligsektoren skal frigøres for spekulation bl.a. ved:

At selvejerboliger tilskyndes til at sælge til almennyttige selskaber og andre former for kollektiv ejendom

At kreditforeningernes tomme boliger overføres til den almennyttige sektor.

Disse skal til gengæld ikke betale ejendomskat, hvis det fremgår af boligens fundats at det ikke må videregives.

I Kommunerne skal oprettes en central boliganvisning, så ressourcensvage

grupper kan anvises bolig både i det private udlejningsbyggeri, i parcelhusområder og i alle almennyttige bolig-selskaber,

For at undgå

at det skal de fysiske rammer, kombineret med kollektive, miljøberigende tilbud gøre flest mulige boligområder attraktive for flest mulige beboergrupper.

Kvoteordninger med udgangspunkt i kriterier der er forbudte i flg. love mod diskrimineringer, skal ikke godkendes.

3.5 Flygtninge- og indvandrerpolitik

De vestlige industrilandes historiske og aktuelle udplyndring og undertrykkelse af den tredje verden er hovedårsagen til

vordens flygtningeproblem. Ikke blot har den imperialistiske udnyttelse forhindret en selvstændig økonomisk udvikling og holdt disse lande i dyb fattigdom og gæld - vestlige regeringer og firmaer har heller ikke forsømt nogen lejlighed til at indsætte og støtte undertrykkende regimer for at forsvare deres økonomiske og politiske interesser mod de fattige befolkninger.

Et vigtigt led i de rød-grønnes flygtninge og indvandrerpolitik i og uden for folketinget er derfor at bekæmpe imperialismen, f. eks. ved at arbejde for.

- Økonomisk og politisk støtte til bevægelser, der kæmper for menneskerettigheder, demokrati og økonomisk retfærdighed i deres hjemlande.

Afskrivning af den tredje verdens enorme gæld til de rige lande.

Afvisning af støtte til og samarbejde med reaktionære, diktatoriske regimer. Støtten - såvel penge som blåstempler - skal istedet kanaliseres til deres modstandere i befolkningen.

- En øget U-landsbistand, der ikke har som vigtigt formål at udgøre en skjult dansk erhvervsstøtte, men som dels skal komme nødlidende folk til undsætning, dels skal støtte den tredje verdens politiske og økonomiske selvstændiggørelse.

Asyl til flygtningene

Som et af verdens rige lande har Danmark en særlig forpligtigelse til at tage godt imod alle, der flygter fra krig og undertrykkelse af demokratiet og menneskerettighederne. Og Danmark skal gøre en solid indsats i FN's internationale flygtningearbejde.

Enhedslisten siger nej til nye stramninger af den danske udlændingelov, og kræver stramningerne fra 1986 (pas- og visum-krav, afvisning ved grænsen m.m.) fjernet.

Vi afviser en fælles EF-flygtninge-politik, hvis formål er at holde flygtninge ude fra Europas rige lande. De rød-grønnes perspektiv er et Europa med åbne grænser.

Det må sikres, at Danmark konsekvent overholder menneskerettighedserklæringen og Geneve-flygtningekonventionen.

- Familiesammenføringsreglerne skal gælde alle nære familiemedlemmer uanset alder.

- Flygtninges retssikkerhed skal garanteres i alle led i asylsagsbehandlingen.

- Enhedslisten vil have standset udenlandske efterretningstjenesters mulighed for at søge oplysninger om asylsøgere, der opholder sig i Danmark.

- Asylansøgere må ikke anbringes i fængsler eller under fængselslignende forhold.

- Den politimæssige behandling af asylansøgninger skal afskaffes. Modtagelse af asylansøgere og behandlingen af deres sager skal varetages af et civilt organ med deltagelse af jurister, sociologer, psykologer m.v. og med base i storbyerne København, Århus, Odense og Aalborg.

- Asylansøgernes retsstilling skal forbedres ved, at der bevilges beskikket advokat allerede i sagsbehandlingsens første instans.

- Ressourcerne til behandlingen af asylsager skal forbedres, så den enkelte sag kan færdigbehandles på højst tre måneder.

Flygtninge og indvandreres rettigheder

Enhedslisten kræver et Danmark, hvor alle indbyggere har lige rettigheder, og hvor der ikke forekommer diskrimination på grund af race, nationalitet, religion eller køn.

Indvandrere og flygtninge skal derfor sikres de samme politiske, økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder som danskere. De skal kunne bevare forbindelsen til deres egen kulturelle baggrund og have mulighed for at lære den danske kultur at kende. Ligesom danskere - hvis lighedsprincippet skal holde - skal have mulighed for at få indsigt i de kulturer, som repræsenteres her i Danmark. Et fungerende demokrati må baseres på gensidig respekt mellem folk. Det skabes bedst gennem viden.

For flygtninge og indvandrere gælder også krav, vi stiller om adgang til uddannelse, arbejde og bolig. Men for denne gruppe er en særlig indsats nødvendig:

- Flygtninge og indvandrere skal have stemmeret og være valgbare, også til Folketinget. Almindelig politisk aktivitet kræver adgang til undervisning i dansk sprog og samfundsforhold, nyhedsformidling på eget sprog, tolkning m.m.

- Ligestilling kræver retten til eget sprog og kultur, og for børnene og uuddannede voksne er modersmålsundervisning en forudsætning for at lære dansk som andet sprog. Sprogundervisning skal være et lovsikret og gratis tilbud til alle voksne indvandrere - på samme måde som til flygtninge.

- Tilstrækkelige ressourcer skal bevilges folkeskolen, for at børnene kan modtages og undervises i deres modersmål og i dansk. Det kræver f.eks. tosprogede lærere, bøger og undervisningsmateriale og hjælpe-lærere. I den forbindelse skal samfundet ikke medvirke til at undertrykke mindretal blandt flygtninge og indvandrere. F.eks. skal vi ikke tilbyde kurdere at lære tyrkisk som deres modersmål.

- To-kulturelle daginstitutioner og fripladser skal oprettes, der kan dække behovet.

- Der skal også være et alternativt tilbud om to-kulturelle pædagogiske legestuer i tilknytning til dansk-undervisning for indvandrerkvindene. Undervisning skal tilrettelægges efter indvandrerkvindernes behov.

Der er to - ikke nødvendigvis adskilte aspekter omkring indvandrernes adgang til hele uddannelsessystemet. For det første er der tale om den personlige ret til ikke at blive diskrimineret, og ikke at blive fastholdt i en bestemt social situation.

- Mere to-sproget og to-kulturelt personale skal uddannes til stillinger inden for undervisnings-, social- og sundhedssektoren.

Det tidligere omtalte sociale arbejdsmarked skal også gælde for flygtninge og indvandrere, som udgør en øget ressource til det danske samfund. Mange har uddannelser og erfaringer, der kan bruges produktivt, hvis kvalifikationerne bliver anerkendt.

- I den udstrækning det er nødvendigt, skal egnede efteruddannelser oprettes, så sådanne kvalifikationer kan tilpasses danske forhold.

- Flygtninge og indvandrere skal - ligesom danskere - principielt have ret til frit at vælge, hvor de vil bo. Denne ret begrænses af den førte boligpolitik - og her igen er det Rød-Grønne alternativ stærkt påkrævet.

Kampen mod racisme

Kampen mod enhver form for racisme og diskrimination er ikke kun vigtig af moralske grunde. Racismen betyder, at undertrykte grupper i samfundet vender skytset den forkerte vej: mod dem, der er endnu svagere end dem selv, istedet for mod uretfærdighederne i samfundet.

Derfor er det også et vigtigt element i kampen mod racismen i praksis at opstille alternativet til splittelsen: En solidarisk kamp for boliger, uddannelse og arbejde til alle - danskere såvel som indvandrere og flygtninge.

Den stigende racisme skal mødes med aktiv modstand og opbygning af en bred, antiracistisk bevægelse. Overalt, på arbejdspladser, uddannelsessteder og i boligkvarterer, er der behov for en mobilisering mod den organiserede racisme og det øgede fremmedhad. Også offentlige ressourcer skal støtte en offensiv indsats mod racisme - og fremme dialog, kulturel forståelse og gensidig berigelse mellem danskerne og de mange grupper af indvandrere og flygtninge.

3.6 Uddannelse til alle

Uddannelse skal være en ret og en reel mulighed for alle. Det er nødvendigt at sætte på et højt uddannelsesniveau og denne opgave skal fortsat være en samfundsopgave. Der må tages et opgør med den lange førte nedskæringspolitik. Den omsiggribende brugerbetaling på uddannelserne må straks afskaffes, det gælder alle former for gebyrer, deposita, kopiavgifter, egenbetaling af transport og betaling for undervisningsmidler. Det bør være muligt at låne alle nødvendige undervisningsmidler.

Uddannelsessystemet skal ikke være en maskine for social sortering eller politisk disciplinering. Der må derfor ske en total ændring af det nuværende konkurrenceprægede uddannelsessystem, en ændring der afskaffer kar-rakterer, eksamen og det nuværende stive mødepligtbegreb. Undervisningen må bygge på lyst fremfor tvang, indflydelse fremfor ensretning, sammenhold fremfor egoisme - mere tillid, mindre kontrol.

Det midlertidige fald i børnetallet og kommunernes dårlige økonomi bruges til at skære voldsomt ned på folkeskolen i disse år. Konsekvenserne er færre lærere, flere elever pr. klasse, forringede undervisningsmidler, færre tilbud til de svage og støttekrævende elever og dermed dårligere undervisning og flere „tabere“.

Vi vil forsvare grundtanken i folkeskolen om at alle skal have lige mulighed for kvalificeret undervisning uanset geografisk og social placering. Vi er imod brugerbetaling og sponsorstøtte fra erhvervslivet, som vil komme til at afgøre indhold og kvalitet i undervisningen.

Den store boglighed i folkeskolen og den ofte strengt fagdelte undervisning gør indlæringen vanskelig for mange, I stedet må der sættes mere projektorienteret og tværfaglig undervisning, der i høj grad tager udgangspunkt i elevernes hverdag.

Folkeskolen må have tilført de nødvendige ressourcer, blandt andet til bedre muligheder for to-lærersystem og en sikring af det nødvendige timetal.

Forældre og elever sikres indflydelse på undervisningen. Skolerne skal lokalt ledes af et samarbejde mellem personale, elever, forældre og brugergrupper.

Der må sikres fri adgang til alle ungdomsuddannelserne. HF skal bevares som alternativ til gymnasiet.

Inden for lærlinguddannelserne skal alle modtage løn fra man starter på teknisk skole. Lønnen til lærlingene som starter med et basisår betales af arbejdsgiverne. Der skal være sikret praktikpladser efter basisåret. Lærlingene skal sikres repræsentation i skolernes bestyrelser både gennem lærlingeråd og lærlingforeninger. Lærlinge og ansatte skal være i flertal i bestyrelserne.

Undervisningen på gymnasiet skal gøres mere projektorienteret, med en større sammenhæng mellem fagene og mellem teori og praksis. Det kræver et

opgør med den nuværende individualistiske struktur. Gymnasiernes ledelser skal også have flertal af elever og ansatte. HG forstærkes, så de færdiguddannede HG'ere har fortrinsret ved ansættelse i lære- og praktikpladser. Manglen på lære- og praktikpladser i øvrigt afhjælpes ved lovgivning om oprettelse af flere pladser i både den offentlige og den private sektor. HH gøres mere humanistisk orienteret, så den samfundsopfattelse, der opbygges i løbet af uddannelsesforløbet, ikke alene bygger på økonomiske betragtninger.

Voksenuddannelsescentrene med almen voksenuddannelse og enkeltfags-HF skal styrkes og fastholdes som selvstændige uddannelsesinstitutioner.

Adgangsbegrænsningen til de videregående uddannelser skal væk, og alle skal sikres mulighed for at tage den uddannelse, man ønsker. Uddannelses- og erhvervsvejledningen skal styrkes.

De studerende, lærerne og de øvrige ansatte skal i fællesskab styre de videregående uddannelser. De studerende skal have reel indflydelse på undervisningen.

På kort sigt skal SU gøres uafhængig af forældreindtægten og hæves kraftigt. På længere sigt skal man kunne modtage en egentlig uddannelsesløn som sikrer at man kan studere uden at optage lån eller have erhvervsarbejde.

3.7 Kultur

Kultur er ikke kun teater, sport, musik osv. men også vores daglige arbejde, skole, fritid og familieliv og hvordan dette kædes sammen.

Ikke mindst i lyset af EFs unionsplaner er det vigtigt at holde fast i, at national kultur og national selvstændighed hænger sammen.

Vi befinder os i en periode med opløsning i familier, kulturer, traditioner, i en periode med ustabile jobs og uddannelsesforløb.

Den opbrudsstemning vi befinder os i gør det svært at være menneske. Fakta er at mange børn lever i en usikker hverdag. En familie kan kun skabe energiske og ansvarlige mennesker, hvis der er opbakning fra det omkringliggende samfund. Denne opbakning foregår ikke mindst gennem kulturlivet.

Selvom verdenssituationen kan virke kaotisk/uoverskuelig, kan vi gennem

kulturarbejde være med til at skabe sammenhæng og nye veje/løsninger. Lige nu lever der en masse aktiviteter isoleret og vi går glip af de erfaringer vi kunne give hinanden. F.eks. kunne medborgerhuse, biblioteker og skoler gå mere direkte ind i en formidling og samling af folks behov og ideer, og gøre dem brugbare i rette sammenhænge. Dette gælder både for danske og fremmede kulturer. Vi kan lære af hinanden:

- at kulturtilbudene skal være der, hvor man bor.
- at der skal være sammenhæng mellem fritid og arbejde/skole.
- at læge/sundhedsvæsen skal tættere på handlingssteder, såsom sport - madlavning - hjem - fritid - arbejde.
- at tomme områder midlertidigt benyttes til folkelige aktiviteter.
- at der udvikles brugerstyrede aktivitetshuse.

Der må stilles statslige udviklingsmidler til rådighed for disse og andre folkelige kulturaktiviteter.

Det skal være gratis at låne bøger, musik og andre kulturformidlingsmaterialer på bibliotekerne. Det skal være gratis at benytte statens museer.

Både Danmarks Radio samt de ikke-reklamefinansierede lokal-TV og -radiostationer skal sikres i mediebilledet og have et økonomisk fundament, således at disse mediers demokratiske funktion ikke kan anfægtes af kommercielle interesser. Dansk TV forpligtes til at tage deres alsidighedskrav alvorligt på den måde, at de skal bringe en mere jævn fordeling af film og udsendelser fra østlande, Vesten, Asien, Afrika osv.

Der skal afsættes øgede bevillinger til professionel kunstnerisk aktivitet såsom udsmykning, oplæsningsaftener, koncerter m.v. Enhedslisten går imod den stigende tendens til privat sponsorering. Vi støtter endelig at de professionelle kunstneres løn- og arbejdsvilkår forbedres.

4.

ET EUROPA I RØDT OG GRØNT

Der blev ikke vedtaget noget afsnit om Europa i valggrundlaget. Derimod blev Inger V. Johansens forslag: "Et åbent demokratisk Europa" vedtaget som resolution. Endvidere blev det vedtaget, at der skal afholdes en konference i foråret '92, som tager udgangspunkt i dels denne resolution, dels det alternative forslag fra Finn Kjeller m.fl.: "Mod kapitalens EF-union" (Den vedtagne resolution er trykt i dette blad, forslaget fra Finn Kjeller m.fl. er trykt i Nyhedsbrev nr. 11)

5.

RØDT OG GRØNT DEMOKRATI

Vi accepterer ikke at demokratiet forsvinder. Den igangværende udvikling med et stadig mere afmægtigt folketing og

en stærkere og stærkere EF-stat, helt uden for demokratisk kontrol er dødsensfarlig. Vi ønsker folkestyre. Vi vil have et nyt og udvidet demokrati i samfundet: Spærregrænsen skal afskaffes til folketinget og der skal være mulighed for at lave valgforbund. Alle der har fast arbejds- og opholdstilladelse i Danmark skal have stemmeret (dvs. efter 2 år). Danskere der er bosiddende i andre lande og som betaler deres skat der har ikke stemmeret i Danmark. Vi vil afskaffe hjemmevænet og stoppe for nogle danskeres private krigslege. Hjemmevænet er en trussel mod de danske borgere til daglig i form af den vilkårlighed, hvormed de „rekrutterer“ våbenbærere og i konfliktsituationer, som håndlangere for den herskende klasse. PET og FET skal afskaffes og det skal sikres at politiet kun „løser“ opgaver, der ligger inden for almindelig straffelov.

Der skal være et øget forbrugerdemokrati, med udvidede rettigheder til forbrugerrådet. Desuden skal der oprettes et landsdækkende miljøråd, med lokale afdelinger i alle amter. Dette råd skal rumme folkevalgte og repræsentanter fra forskellige miljøbevægelser/organisationer. Miljørådet skal have tilknyttet faglig ekspertise - som de selv kan ansætte og fyre. Under miljørådet skal der også være et landsdækkende civilberedskab - det nuværende civilforsvar m.v. kan udgøre den mandskabsmæssige grundstamme i dette civile beredskab. Demokratiet i lokalsamfundet skal udvides. Der skal sikres mulighed for oprettelse af lokalråd i kommunerne. Som en begyndelse bør der være lokalråd for hver 10.000 indbyggere i de større byer og i hver by over 2000 indbyggere i de mindre kommuner. Kommunerne skal have en øget ansvarlighed i forhold til sikring af en miljørigtig produktion. Kommunerne skal også gå foran når det drejer sig om udvidelse af demokratiet i de lokale institutioner. Desuden skal kommunerne gå foran når det drejer sig om udvidelse af demokratiet i de virksomheder, som kommunen støtter eller er initiativtager til.

5.1 Demokrati og sikkerhed på arbejdspladserne

De ansattes indflydelse på produktion og arbejdsmiljø skal styrkes.

Manglende indflydelse, hurtig nedslidning og arbejdsulykker ses i alt for ringe grad på den enkelte virksomheds regnskab. Det er de ansatte og samfundet, der betaler prisen. Dette må ændres.

Den bedste sikring af arbejdsmiljøet er miljøbevidste og agtpågivende ansatte, der har den fornødne viden, sammenhold og tryghed til at sige fra, når helbredet er truet.

Styrk arbejdsmiljøet

Det indre og ydre arbejdsmiljø trænger til en gennemgribende forbedring og arbejdsmiljøhensyn må ikke vige for produktionshensyn. Arbejdsgiverne må under strafansvar dokumentere, at produkter og arbejdsgange ikke nedbryder arbejdernes sundhed og trivsel. Ved arbejdsmiljøskader med hel eller delvis invalidering til følge må arbejdsgiveren - og ikke den skadelidte - pålægges bevisbyrden. Ved lovovertrædelse skal arbejdsgiveren udbetale fuld erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, samt erstatning for svie og smerte.

En effektiv kamp for forbedring af arbejdsmiljøet må bygge på arbejdernes fri aktionsret, når dårligt miljø truer liv, ære og velfærd. Sikkerhedsrepræsentanterne må understøttes med beføjelser til at stoppe farlig eller faretruende produktion. Arbejdsmiljøforskningen må udvikles, og Arbejdstilsynet udbygges og tilføres flere midler.

Der må sikres de ansatte reelle og praktiske muligheder * for indsigt og indflydelse gennem minimumsregler for:

- Afholdelse af møder i arbejdstiden.
- Tid til uddannelse af tillids- og sikkerhedsrepræsentanter.
- Ressourcer til skriftlig og mundtlig dialog mellem de ansatte og deres valgte repræsentanter.

Derudover skal der lovgives således at:

- Sikkerhedsrepræsentanter får beføjelser til at stoppe faretruende produktion.
- Arbejdsnedlæggelser forårsaget af trusler imod helbredet ikke kan straffes,
- Valgte tillids- og sikkerhedsrepræsentanter ikke kan flyttes eller fyres imod de ansattes vilje.
- De ansatte sikres ret til at inddrage repræsentanter fra deres organisationer i forhandlinger, når de finder det påkrævet.
- Medarbejderrepræsentanter i selskabsbestyrelser skal have tilbage-meldelsesret til dem, der har valgt dem.
- Enhver arbejdsplads er generelt åben for personer som de ansatte har indbudt.

Derudover foreslår vi:

- Reel indsigt i investeringer, indførelse af nye produkter og ny teknologi.
- Vetoret til de ansatte overfor ændringer, der kan forringe arbejdsforhold.

Arbejdstilsynet skal styrkes. Kontrol og sanktioner skal skærpes således, at det ikke kan betale sig at lade produktionshensyn gå forud for hensynet til de ansattes trivsel og helbred.

Ansættelsestryghed

Den nuværende varslingslov skal erstattes af en ny lovgivning. Denne skal bl.a. indeholde følgende:

Ved virksomhedslukninger/-indskrænkninger skal virksomheden være forpligtet til at inddrage de lokale myndigheder og fagforeninger senest tre måneder før. For virksomheder med over

50 ansatte skal det ske senest seks måneder før. Formålet er:

- a. At fremlægge regnskaber, budgetter og investeringsplaner.
- b. At undersøge virksomhedens overlevelsesmuligheder.

c. At undersøge muligheder og fremskaffe tilbud til berørte ansatte.

- Ved afskedigelser, hvor begrundelsen er arbejdsmangel, skal arbejdsgiveren være forpligtet til at tilbyde genansættelse, for så vidt der igen bliver arbejde indenfor et år.

Individuelle afskedigelser som følge af personlige forhold må normalt ikke foregå uden tre forudgående advarsler indenfor et år, hvoraf de sidste to skal være skriftlige.

- Tillidsrepræsentanten skal inddrages ved skriftlige advarsler og afskedigelser.

- En afskedigelse skal altid være skriftligt begrundet med angivelse af, hvilke anken muligheder vedkommende har.

- Bevisbyrden for individuelle og kollektive afskedigelser skal ligge hos arbejdsgiveren.

- Opsigelsesvarslerne skal forbedres.

Omskoling/efteruddannelse skal indregnes i omkostningerne ved produktionsomlægninger.

- Før afskedigelse begrundet i manglende kvalifikationer skal omplacering eller efteruddannelse af den pågældende være forsøgt.

Skærpede økonomiske sanktioner skal indføres overfor virksomheder, der overtræder de fastlagte regler.

- Afskedigelser skal være ugyldige, hvis reglerne ikke er fulgt.

- Ved usaglige afskedigelser skal der være mulighed for erstatning med op til 48 månedslønninger.

Orlovsmuligheder

Mulighederne for orlov skal forbedres således, at de ansatte har lyst til at prøve noget nyt eller har sparet op til et sabbatår kan gøre dette uden frygt for at skulle forlade arbejdsmarkedet for evigt.

Organisationspligt og frihed for den enkelte

Lov nr. 285 af 9. juni 1982 om beskyttelse af ansatte, der ikke vil betale fagforeningskontingent skal afskaffes. Ingen gruppe af ansatte skal tvinges til at arbejde sammen med uorganiserede eller pseudoorganiserede. Den enkelte ansattes frihed overfor en arbejdsgiver eksisterer ikke uden et fagligt sammenhold.

Løn- og overenskomstforhold

Gennem EF og internationale arbejdsgiverorganisationer søger man at indføre nye arbejdstids- og lønsystemer, en ny type EF-overenskomster. Der skal skabes løntryk på tværs af landegrænserne på baggrund af arbejdskraftens fri bevægelighed. Denne udvikling rummer en stor trussel. Arbejde i Danmark må udføres som minimum på grundlag af danske overenskomster.

Alle aftaler og overenskomster på arbejdsmarkedet må indgås på kollektivt grundlag og på basis af respekt for den frie forhandlings- og strejkeret. Også på de enkelte arbejdspladser må vi fastholde retten til kollektiv lønfastsættelse. Forsøg på at basere lønnen på individuelle kvaliteter eller gennem de såkaldte "kommunepuljer" må afvises.

Klubberne på arbejdspladserne og de lokale fagforeninger er fagbevægelsens ryggrad. Demokratiet i fagbevægelsen må styrkes. Fagbevægelsen må bygge på medlemmerne og danne ramme for fællesskabet mellem de arbejdende og arbejdsløse.

Sammenkædnings- og 35%-reglen afskaffes. Forligsinstitutionen og arbejdsretten nedlægges. Statsmagts begrænsning af fagbevægelsens kamp muligheder er et anslag mod de demokratiske rettigheder.

6.

DEN RØD-GRØNNE ENHEDSLISTE I FOLKETINGET

Enhedslisten ønsker en samling til venstre i Folketinget. Vi ønsker at samarbejde med både SF og Socialdemokratiet. Vi ønsker et brud med den borgerlige politik.

Enhedslisten vil i folketinget stemme for enhver forbedring ethvert skridt, lille eller stort i den rigtige retning. Og vi vil stemme imod enhver forringelse.

Vi går ind for fuld offentlighed og stop for hemmelighedskræmmeri i alle

Sager af offentlig interesse. f.eks. militære forhold, EF-forhandlinger, Nordsekontrakter med DUC, virksomheders forurening, de hemmelige efterretningstjenester o.s.v. Vores princip er, at alt skal frem i lyset. På Christiansborg vil vi modarbejde korridorpolitik og arbejde for at politiske forhandlinger foregår for åbent tæppe.

Vi vil uafhængigt og kritisk uanset hvem der har regeringsmagten bruge vores pladser i folketinget til at kæmpe for retssikkerheden, menneskerettigheder og lighed for loven - mod korruption, magtmisbrug, private profitinteresser eller skrankepaver.

Samtidig vil vi konsekvent arbejde for røde og grønne mål. Socialdemokratiet og SF har i høj grad behov for et pres og en inspiration fra venstre. Erfaringerne viser, at hvis dette mangler, så glider de for nemt mod højre.

Enhedslisten vil pege på at Socialdemokratiet som det største arbejderparti bliver leder af de kommende regeringsforhandlinger. Men vi ønsker ikke at støtte et samarbejde hen over midten og vi vil fraråde Socialdemokratiet at danne regering sammen med borgerlige partier. En sådan regering kan ikke regne med vore støtte ved tillids- eller finanslovsafstemninger.

Hvis S, SF og Enhedslisten opnår flertal, vil vi aktivt bruge vores kræfter på at sikre, at dette flertal bruges til gennemførelse af røde og grønne forslag.

Vi foreslår en rød finanslov, så kapitalindkomster, profitter m.v. beskattes fuldt ud og mindst med ligeså høj en procent-sats som løndkomster. En skattereform med større progression og højere skattefri bundgrænse. Bedre refusioner til kommunerne i forbindelse med sociale udgifter og progression i kommuneskatten.

Vi ønsker under alle omstændigheder at genskabe og styrke et sikkerhedspolitisk, grønt og socialt flertal samt et flertal af Unionsmodstandere.

Enhedslisten ønsker ikke på de nuværende betingelser selv at indgå en regering. Det vil forudsætte et brud med EF og NATO samt en plan for dansk afrustning. Vi anser det for helt afgørende, at der i folketinget findes en gruppe, som til hver en tid helt uafhængigt af regeringsmagten kan repræsentere NATO- og EF-modstanden.

Vi foreslår at der oprettes et kontaktudvalg mellem SD, SF og Enhedslisten, som kan danne baggrund for en SD-ledet regering eller koordinere indsatsen i oppositionen. Kontaktudvalget skal ikke bruges til lukkede korridorforhandlinger, men skal tværtimod som en af sine opgaver have at informere om forhandlingerne og skabe debat om det røde, grønne og demokratiske flertals politik. Ved forhandlinger om større forlig vil Enhedslisten kræve rimelig tid til at diskutere sagerne med alle berørte. Afgørelse om vores deltagelse i forlig træffes i Enhedslistens bestyrelse.

Men det forudsætter, at SF og S D holder op med at satse på store forlig med de borgerlige og i stedet går over til en aktiv oppositionspolitik med det formål at opbygge et klart alternativ til det borgerlige styre.

Forretningsorden

For Enhedslistens årsmøde

1. Dirigenter

Bestyrelsen foreslår et antal dirigenter.

Dirigenterne leder årsmødets forhandlinger og fungerer som stemmeudvalg og beslutningsreferenter.

2. Presseudvalg

Årsmødet vælger et Presseudvalg, som løbende under Årsmødet holder Pressen orienteret.

3. Taletid og talerliste i plenum

Taletiden i plenum er højst 4 min.

Hvis talerlisten overtegnes, har dirigenterne beføjelse til at indskrænke taletiden.

Ved indtegningen angives indlæggets emne og dirigenterne forsøger at tematisere debatten.

Der kan gives tilladelse til korte bemærkninger uden for talerlisten.

4. Afstemninger og valg

Ved Årsmødets start fremlægger sekretariatet en indstilling om hvem der er valgt som delegerede i overensstemmelse med vedtagernes retningslinier for valg af delegerede.

I tvivlstilfælde afgør forsamlingen -alle der betragter sig som delegerede -sagen ved almindeligt flertal.

De således godkendte delegerede har stemmeret på Årsmødet.

Dirigenterne meddeler antallet af stemmer for og imod samt afståelser. Afgørelser træffes ved almindeligt stemmeflertal, se dog nedenfor.

Valg af bestyrelse

Grupper af delegerede svarende til een af de medlemmer af bestyrelsen, som årsmødet skal vælge (altså 1/21 af de delegerede), kan uden videre få valgt deres kandidat til bestyrelsen. Evt. nvn-dretal har herefter ingen indflydelse på resten af bestyrelsens sammensætning.

Resten af bestyrelsen vælges ved skriftlig afstemning, hvor hver delegeret har et antal stemmer svarende til halvdelen af det antal bestyrelsesmedlemmer, der skal vælges, (oprundet, hvis der skal vælges en bestyrelse på 21 medlemmer og der er 2 valgt på mindretal, har hver af de øvrige delegerede $21 - 2 = 19/2 = 9,5 = 10$ stemmer).

I alle tilfælde kan der opstilles en personlig suppleant for hver kandidat.

I alle tilfælde kan der opstilles en personlig suppleant for hver kandidat.

Valg af spidskandidater til folketingsvalg

Årsmødet nedsætter et kandidatudvalg bestående af en repræsentanter fra hvert af de berørte amter samt repræsentanter fra bestyrelsen. Dette udvalg udarbejder et forslag til kandidatliste.

Mindretal og andre kan stille alternative forslag.

Valget af spidskandidater sker som et valg mellem de foreslåede hele lister (med amter/storkredse og de dertil foreslåede kandidat-navne).

Der stemmes i et antal runder, hvor den liste, der får færrest stemmer i hver runde, glider ud.

5. Forretningsordenen

Denne forretningsorden gælder frem til et nyt årsmødes vedtagelse af en anden.

Vedtægter

1 Navn

Enhedslisten - de rød-grønne

2 Formål

Enhedslisten vil arbejde for skabelsen af et socialistisk demokrati i Danmark og internationalt.

Enhedslisten opfatter det som en afgørende opgave at sikre samarbejde på venstrefløjen og samling af røde og grønne kræfter.

Enhedslisten vil arbejde for venstre-fløjsrepræsentation i Folketinget.

3 Medlemskab og kontingent

Enhedslisten består af tilsluttede enkeltmedlemmer. Man kan blive medlem af Enhedslisten på to måder:

- via tilsluttede lokale (amtslige, kommunale eller bydelsvise) tværsocialistiske lister og grupper.

- direkte som enkeltmedlem.

I begge tilfælde skal der afleveres navne og adresser til Enhedslistens sekretariat samt betales en årligt kontingent pr. medlem, som fastsættes af årsmødet.

4 Tilsluttede lokale organisationer

Lokale tværsocialistiske lister kan tilslutte sig Enhedslisten, hvis de kan tilslutte sig Enhedslistens formål og politiske grundlag. Enhedslistens bestyrelse godkender anvendelsen af bogstavet Ø ved lokale opstillinger.

De lokale organisationer bevarer deres fulde suverænitet.

5 Tilsluttede politiske partier og organisationer

Politiske partier, ungdomsorganisationer og andre landsdækkende organisationer som kan tilslutte sig Enhedslistens formål og politiske grundlag kan på ethvert tidspunkt ansøge om optagelse i Enhedslisten. Bestyrelsen behandler optagesesansøgningen på førstkommende møde herefter. Godkender bestyrelsen ansøgningen, har den pågældende organisation ret til at deltage i bestyrelsesmøderne med observatørstatus.

På førstkommende årsmøde afprøves bestyrelsens afgørelser.

6 Årsmødet

Årsmødet afholdes som årligt delegeretmøde og er Enhedslistens højeste myndighed.

Årsmødet indkaldes af bestyrelsen. Et ekstraordinært årsmøde kan indkaldes af et flertal af bestyrelsen eller 1/4 af medlemmerne.

Bestyrelsen fastsætter et samlet antal delegerede, der fordeles lokalt (normalt kommunevis) i.f.t. antallet af tilsluttede enkeltmedlemmer.

Det enkelte lokalområdes delegerede vælges på møder, hvor alle medlemmer i lokalområdet skal inviteres.

Hvis der findes en lokal fællesliste, som er tilsluttet Enhedslisten, skal denne indkalde mødet, hvor der vælges delegerede til årsmødet. Hvis der i et område ikke findes en lokal fællesliste indkaldes mødet af et samarbejde mellem de organiserede lokale kræfter, som støtter Enhedslisten. Hvis sådanne ikke findes indkaldes mødet af den landsdækkende bestyrelse.

Det skal sikres at alle medlemmer af Enhedslisten bliver indkaldt til et møde.

Hvis der er kampvalg, skal der benyttes valgmetode, så delegationens sammensætning afspejler mødets politiske sammensætning.

Årsmødet:

- vedtager Enhedslistens politiske grundlag og vedtægter

- vælger bestyrelse

- vælger spidskandidater til folketingsvalg

- vedtager Enhedslistens budgetter og regnskaber

Årsmødet fastlægger, gennem vedtagelse af en forretningsorden sine afstemningsformer og fremgangsmåde ved valg.

Ved valg anvendes en valgmetode, der dels beskytter mindretal, dels giver mulighed for at valgene afspejler listens politiske sammensætning.

7 Bestyrelsen

Enhedslistens bestyrelse består af 21 medlemmer valgt på årsmødet.

Derudover deltager observatører fra tilsluttede partier og organisationer.

Bestyrelsesmøderne er åbne for Enhedslistens medlemmer.

Bestyrelsen tilstræber at træffe afgørelser i enighed. Ved uenighed træffes afgørelser ved almindeligt stemmeflertal.

Bestyrelsen vælger blandt sine medlemmer et arbejdsudvalg på max. 7 medlemmer, der kan fungere og udtale sig på Enhedslistens vegne mellem bestyrelsesmøderne. Arbejdsudvalget tegner Enhedslisten i økonomisk henseende.

Bestyrelsen er ansvarlig for Enhedslistens økonomi overfor årsmødet. Bestyrelsen ansætter og afskediger ansatte (incl. sekretærer for Folketingsmedlemmer).

8 Urafstemning

Politiske spørgsmål kan afgøres ved urafstemning. Et årsmøde, bestyrelsen eller 10% af medlemmerne kan sætte et politisk spørgsmål til urafstemning.

Beslutninger truffet ved urafstemning kan dog efterfølgende ændres af et årsmøde. Stemmeafgivelse ved urafstemning skal altid finde sted på medlems møder i lokalområdet.

9 Folketingskandidater

Valg af spidskandidater:

Spidskandidaten i hver amt/storkreds (dog nr. 1 og 2 i Århus amt) vælges på årsmødet. Årsmødet nedsætter et kandidatvalg samt foretager valget som beskrevet i forretningsordenen.

Ved forfald blandt spidskandidaterne mellem årsmødeme, finder bestyrelsen, efter drøftelse med det berørte lokalområde, en afløser.

Ændringer af kandidatopstilling mellem årsmøderne forudsætter enighed mellem bestyrelsen og lokalområdet.

Spidskandidaten sikres enten ved at der opstilles på partiliste, eller ved kreds vis opstilling og tildeling af to større kredse i amtet/storkredsen.

Valg af øvrige kandidater:

De øvrige kandidater til folketinget vælger Enhedslistens lokale medlemmer. Hvor det ikke er muligt, vælger bestyrelsen kandidaterne.

10 Enhedslistens folketingsgruppe

Enhedslistens folketingsmedlemmer er opstillet og valgt på Enhedslistens grundlag og er ansvarlige overfor Enhedslistens bestyrelse og årsmøde.

Væsentlige politiske spørgsmål drøftes mellem folketingsgruppen og bestyrelsen og der tilstræbes konsensus. Ved uenighed skal sagen forelægges bestyrelsen til afgørelse.

11. Økonomi

Udover medlemskontingentet, der fastsættes af årsmødet, får Enhedslisten sine indtægter fra:

- Partistøttemidler
- Listens folketingsmedlemmer indbetaler et beløb svarende til den del af indtægten der ligger ud over gennemsnittet af en faglig arbejders løn i København (minus fradrag af skat og særlige udgifter i.f.m. hvervet).
- indsamlinger og frivillige bidrag.

12. Udelukkelse fra Enhedslisten

Tilsluttede organisationer og enkeltpersoner, der modarbejder Enhedslistens formål og politiske grundlag, kan udelukkes fra Enhedslisten af bestyrelsen. En sådan udelukkelse skal efterfølgende godkendes af årsmødet

Som vedtaget af Enhedslistens 3. årsmøde d. 3/11-91.

Intern resolution

(4.1 foreslået af Bruno Jerup Nielsen)

Resolutionen skal ses som et oplæg til det arbejde, der skal igang i listen det næste år frem. Der skal blandt andet i den forbindelse afholdes møder og seminarer om nedenstående. Et endeligt forslag, der kan blive en del af vores valggrundlag kan derefter sendes ud til urafstemning eller tages op på næste årsmøde. Nogle af forslagene er allerede med i valggrundlaget og skal (efter min opfattelse) vedtages allerede nu. Nedenstående skal blot lægge op til en mere samlet debat af dele af dette spørgsmål.

Alle mennesker skal have udviklingsmuligheder.

Almenprincipper:

- 1) Alle skal sikres en økonomisk mindsteindkomst.
- 2) Der skal være økonomisk ligestilling for lige arbejde.
- 3) Arbejdet skal give mulighed for personlig udvikling - så arbejdet bliver et behov og ikke en pligt.
- 4) Alle skal have mulighed for social og personlig udfoldelse.
- 5) Menneskets behov for personlig udvikling og arbejde slutter ikke med pensionsalderen, hvor den måtte indtræffe. Der sættes idag snævre grænser for menneskers udvikling. Unge, gamle, ikke lønmodtagere etc. sættes uden for mangesammenhænge, hvor de som mennesker kan udvikle sig. Ikke nok med at de økonomisk presses og mistænkeliggøres. Love, retspraksis, politiske hensyn, manglende dagpleje og plejehjemspladser, ligegyldighed overfor mange arbejdsbetingede, socialt betingede og aldersbetingede sygdomme og problemer viser, at der er sociale lag i dette samfund, som den hellige konkurrenceevne ikke har noget at tilbyde.

Menneskets værdi og handlinger skal ikke måles efter en målestok, der hedder profit. Den traditionelle lønarbejders ophøjethed må ændres så man ser den samfundsmæssige totalproduktion, som andet og mere end den kapitalistiske produktion, der finder sted i bestemte sektorer.

Der bliver idag løst mange opgaver i

den samfundsmæssige totalproduktion, som kun er indirekte lønnet (via bistandsloven f.eks.). Ligeledes er der mange opgaver, som ikke løses - og desuden nedslides den lønarbejdende del bl.a. på grund af overarbejde, siresset arbejde, dobbeltarbejde etc. - arbejdstiden er formelt sat ned, men reelt er der ikke sket nogen sænkelse af arbejdstiden for den del der er i arbejde.

Det danske samfund har derfor en højst uacceptabel indretning af arbejdsfordelingen. Arbejdsløse, bistandsklienter og

indvandrere mistænkeliggøres til trods for at der ikke stilles noget reelt alternativ op. De studerende har meget arbejde ved siden af studierne og det økonomiske forbrug i mange familier klares ved overarbejde/dobbeltarbejde/ sort arbejde eller ved at undlade at betale skat eller andre kommunale/amtslige ydelser. Det betyder, at mange lønmodtagergrupper har nået en uacceptabel fysisk og psykisk overbelastning.

Hvis det skal ændres måder en lovgivning til, der griber radikalt ind i disse forhold. Vi har følgende forslag til debat i listen:

- 1) Der skal laves en lov om tvungen afspadsring (Naturligvis kun hvis det er muligt, at afspadsere inden for det arbejde man har)
- 2) Der skal indføres mulighed for lønede orlovsperioder, f.eks. ret til orlov hver 5. år med løn (f.eks. 80% af den løn, man har på det pågældende tidspunkt - med ret til, at vende tilbage til den arbejdsplads man kom fra. Ordningen kunne f.eks. administreres af fagbevægelsen.
- 3) Mulighed for at opspare orlovsår, så man kan gå på pension (med løn)
- 4) Lovderbegrænsning/forbyder dobbeltarbejde
- 5) Initiativer mod sort arbejde
- 6) Udvidede muligheder for pensionister, efterlønsmodtagere, bistandsklienter, arbejdsløse, til uddannelse og lønnet arbejde.
- 7) Afkriminalisering af bistandsklienter og arbejdsløse aktiviteter
- 8) Arbejdspladsregistrering/kontrol. Der skal være en rimelig sammenhæng mellem materialeforbrug (fradrag) og antal ansatte (bekæmpelse af sort arbejde)
- 9) Arbejdstidsnedsættelse - er der en nedre grænse for arbejdstidsnedsættelse.
- 10) BFU (betalt frihed til uddannelse)
- 11) Udvikling af socialt arbejdsmarked.

Problemer:

Hvordan undgår vi, at det fører til flaskehalsproblemer?

Hvordan undgår vi, at folk i en orlovsperiode arbejder - skal vi undgå dette?

Hvordan kommer den til at hænge sammen økonomisk - hvis de sparede dagpenge ikke kan betale hele regningen.

Kan/skal en orlovsperiode styres af fagbevægelsen?

Hvordan undgår vi at del kun er de stærke, der får glæde af den arbejdsdeling, der vil være resultat af vores forslag?

Østeuropakonference

(5.1 Fra Østerbro)

Enhedslisten arrangerer i en weekend i begyndelsen af 1992 en konference om opbruddet i Østeuropa, „kommunismens sammenbrud" og den internationale venstrebevægelses situation i dag.

Konferencen skal både gøre status over situationen idag og lægge op til debat om venstrefløjens rolle og politik i Europa og en hel verden, der er under total forandring. Konferencen må også tage hul på debatten om, hvordan de socialistiske kræfter atter kommer i offensiven oven på den „virkeliggjorte socialismes" fallit.

Organisations-håndbog

(5.3 fra Bruno Jerup Nielsen)

Titel: Rød-grøn i 90'erne.

Der laves en bog/håndbog, som rummer de nødvendige oplysninger om listen.

Blandt andet: Valgprogram, vedtægter, andre beslutninger fra årsmødet, præsentation af folketingskandidater, landsbestyrelse, lokale kontaktpersoner i byer/amter, liste over tilsluttede fælleslister, 2-3 artikler om visioner for en rød-grøn politik, kort historisk redegørelse for listens tilblivelse. Bogen skal udformes så vi hvert år efter årsmødet kan lave en håndbogs-redigering og udsende næste udgave.

Udtalelse (4.2):

Ja til et åbent Europa - Nej til EF-staten

Den rød-grønne Enhedslisten støtter alle bestræbelser på at udvikle en bred og stærk dansk Unionsmodstand. Alle kræfter må nu samles om at holde Danmark udenfor EF-unionen, og samtidig skabe et stærkt samarbejde med EF-modstandsbevægelserne i Norge, Sverige og Finland. Et dansk net til EF-unionen og et nej til EF i de øvrige nordiske lande kan blive et vigtigt skridt på vejen til et åbent Europa og lette vejen for en dansk udmeldelse af EF.

Alternativet til en lukket EF-union er ikke et isoleret og selvtilstrækkeligt Danmark. Tværtimod går vi ind for et øget og tættere internationalt samarbejde. Men det måske på grundlag af demokrati og solidaritet - ikke for at berige de rigeste.

Netop i denne tid, hvor hele Europa er i opbrud, gives nye muligheder for et Europa uden nye mure mellem øst og vest, nord og syd. I et sådant Europa måder kæmpes for afrustning, bæredygtig udvikling, beskæftigelse, social velfærd og nye demokratiske landvindinger. Heri vil også socialismen få en fremtid, som kan føre til nye former for selvstyre og

demokrati, også på det økonomiske område.

EF-unionen fører derimod til kapitalistisk vækst med stigende arbejdsløshed, social ulighed, miljøforurening og racisme. Den skaber nye uligheder mellem vækstcentre og udkantsområder. Den indebærer fælles udenrigspolitik og en EF-hær, som vil omdanne EF-staten til en ny militær supermagt. Den vil uddybe det uligebytteforhold i handlen med tredje verdens lande.

Under de nuværende styrkeforhold er en demokratisering af EF ikke mulig. Heller ikke en udvidelse af EF er vejen til et mere åbent og demokratisk Europa. Udviklingen af et alternativt Europa forudsætter en bred og stærk unionsmodstand i hele Europa, som også kan udvikle alternativer fordel europæiske samarbejde.

Derfor støtter Enhedslisten alle som kæmper i den retning, og vi ser et sådant internationalt samarbejde som et vigtigt alternativ til den udemokratiske og asociale EF-union.

Derfor støtter Enhedslisten kravet om udarbejdelsen af alternative rapporter, som undersøger fordele og ulemper ved EF-medlemskabet.

Derfor støtter Enhedslisten også kravet om en folkeafstemning om EF-unionen efter reglerne om grundlovsafstemning i grundlovens paragraf 88.

Derfor vil den rød-grønne Enhedsliste i Folketinget bruge sine mandater til at give EF-modstanden og alternativet et parlamentarisk talerør.

Udtalelse (4.3):

Palæstinenserne i Blaagaards Kirke skal ikke sendes i armene på „Slagteren fra Chatila“.

De nye oplysninger fra Libanon må få Folketingets flertal til at gribe ind og sikre de 75 udvisningstruede palæstinensiske flygtninge i Blaagaards Kirke asyl i Danmark.

Udnævnelsen af Eli Hubaiqa til minister med ansvar for de landflygtige palæstinensere i Libanon er et yderligere bevis på at Libanon ikke er et sikkert land for palæstinenserne.

Eli Hubaiqa var ansvarlig for nedslagtningen af mellem 700 og 2000 palæstinensere i flygtn ingelejrene Sabra og Chatila i Beirut i 1982. han er kendt under navnet „Slagteren fra Chatila“.

Nu må enhver tvivl om palæstinenserens ret til asyl i Danmark være fejlet af bordet.

Får palæstinenserne endnu et nej, vil Enhedslisten medvirke til, at andre metoder tages i brug for at de kan blive i Danmark.

Forsvaret af palæstinenserens ret til at blive i Danmark er også en del af kampen mod en fælles EF-flygtninge-politik.

Palæstinenserne i Blaagaards Kirke er prøvekuld for andre EF-lande, hvor myndighederne ikke har turdet sende palæstinensiske flygtninge retur til Libanon. De vil blive udvist, hvis Danmark tager det første skridt.

Intern resolution (4.5 fra Søren Kolstrup og Bruno Jerup Nielsen)

Enhedslisten på banen

De rød-grønne skal på banen.

Vi skal formulere analyser og krav, der kan bruges i hverdagens kamp og i den politiske debat i offentligheden.

Derfor må landsbestyrelsen, de valgte spidskandidater og de lokale fælleslister påtage sig følgende opgaver:

1. Bestyrelsen tager initiativet til, at der nedsættes en række udvalg, som (med udgangspunkt i en analyse af produktions- og klasseudviklingen og i overensstemmelse med det vedtagne valgprogram) medvirker til en politikudvikling.

I første omgang er der behov for at få nedsat grupper inden for:

- Økonomi og produktionspolitik (delvist igang!)
- EF og udvikling af alternative samarbejdsformer i international politik
- Faglig politik og socialpolitik, herunder ikke mindst bedre fordeling af det eksisterende arbejde og alliancer med folk uden for arbejdsmarkedet.
- Miljøpolitik, herunder energi- og trafikpolitik.
- Kommunalpolitik.

Det enkelte udvalg skal mindst i gang om året tilrettelægge seminarer for listens medlemmer, så der kan skabes mulighed for en bredere drøftelse af gruppernes udspil.

Udvalgenes politiske udspil skal have en sådan form, at de kan anvendes umiddelbart i listens fremstød og kampagner. Desuden skal udvalgene i samarbejde med spidskandidaterne deltage i den offentlige debat.

2. Bestyrelsen tager initiativ til afholdelse af **seminarer** for listens **spidskandidater**, sådanne kvalificeres til at deltage i den offentlige debat.

Listen forventer, at de 5-6 mest sandsynlige folketingsmedlemmer gør en særlig indsats for at blive kendte på veldefinerede standpunkter, der afspejler listens politisk prioriterede områder.

3. De lokale lister tilstræber i videst mulige omfang at deltage i de rød-grønnes landsdækkende seminarer, så alle opmunder/skoles til at deltage i den offentlige debat og medvirke aktivt i listens fremstød/kampagner.

4. Bestyrelsen skal i samarbejde med de større lokale lister tage initiativ til landsdækkende **fremstød/kampagner**, der

kan styrke:

- Kampen mod EF-staten
- Kampen mod arbejdsløsheden, herunder fremstød for en kommunal produktion styret af de ansatte og forbrugerne.
- Kampen mod fremmedhad og racisme
- Kampen mod offentlige besparelser/privatiseringer, herunder fremstød for en demokratisk styret offentlig sektor.

Vi må tilstræbe, at disse kampagner indeholder konkrete handlinger, møder, aktioner og politisk/ideologiske markeringer i offentligheden.

5. Ikke alle spørgsmål er lige vigtige. I det kommende år må kampagnen mod EF-staten og arbejdsmarkedspolitiske/socialt spørgsmål sættes i forgrunden. Derød-grønne vil medvirke til at gøre de udstødte i Danmark stærkere! 90'ernes største klasse-mæssige udfordring.

Et åbent demokratisk

Europa

Et Europa i rødt og grønt

Ødelæggelsen af det globale miljø og den stigende fattigdom og underudvikling i den 3. verden stiller krav om et internationalt forpligtende samarbejde for at løse disse problemer. Et samarbejde der samtidig er ligeværdigt og foregår på grundlag af respekt for de enkelte nationers selvbestemmelse. For at kunne realisere et sådant samarbejde må der derfor nødvendigvis brydes med de færende kapitalistiske landes nyimperialistiske felttog, som bl.a. har været set i forbindelse med Golf-krigen, og den politibetjente rolle som disse lande, herunder EF, forbereder sig på at indtage i forhold til den øvrige verden. Man kunne forestille sig at FN kunne spille en mere central og dynamisk rolle i løsningen af globale problemer, men dette vil kræve en gennemgribende demokratisering af organisationen, der i for høj grad styres af de stærke kapitalmagters interesser.

Nej til EF-Unionen - Ja til et åbent europæisk samarbejde

Et ligeværdigt internationalt samarbejde forudsætter også, at samarbejdet mellem de europæiske lande er ligeværdigt og åbent overfor omverdenen. Med nedbrydningen af jerntæppet og ophævelsen af den kolde krig blev netop en sådan udvikling muliggjort. Med opblomstringen af demokratiske bevægelser i Østeuropa anedes mulighederne for en udvidelse af demokratiet i hele Europa.

Men EF og specielt det nye EF-traktatforslag om en økonomisk, valutarisk og politisk union - en føderation med eller uden anvendelse af dette ord - er direkte i modstrid med dette. Det sigter utvetydigt på opbygningen af en ny overnational centralistisk superstat i Europa med egen mønt, militær og politi, og styret af og til gavn for de stærke europæiske kapitalinteresser og stater, først og fremmest Tyskland.

Afrustning og atomvåbenfrihed i stedet for NATO og EF-militær - For en økologisk bæredygtig udvikling i stedet for miljøødelæggende kapitalistisk vækst

EF-staten skal i konkurrence med USA og Japan fungere som en imperialistisk stormagt overfor omverdenen med den militære dimension til at understøtte dette engagement. I modsætning til NATO-samarbejdet skal et eget militær give EF-Unionen mulighed for at kunne operere militært udenfor sit eget område. Derfor er første etape henimod et militær i EF-regi en inddragelse af Vest-Unionen (WEU), der netop muliggør en sådan „ekstern“ anvendelse af militæret. Og derfor taler NATO om at få en såkaldt „europæisk søjle i NATO“, der således kunne indgå i en udvidelse af NATOs operationsmuligheder.

Den rød-grønne Enhedsliste går ind for nedrustning/afrustning og atomfrihed og er derfor klar modstander af Danmarks medlemskab af NATO. Af de førnævnte årsager er Vest-Unionen og et EF-militær endnu værre trusler mod en fredelig udvikling. NATO skal - trods alt - respektere en vis grad af national selvbestemmelse, som f.eks. har gjort det muligt at forhindre atomvåben på dansk grund. Dette vil ikke være muligt i EF-staten.

Sigtet med EFs indre marked og den økonomiske og valutariske union er at skabe de gunstigste betingelser for den kapitalistiske vækst. Det er udtryk for en blind vækstfilosofi der kun vil øge miljøforureningen og uddybe kløften mellem rige og fattige, såvel i Europa som mellem Nord og Syd. For Danmarks vedkommende har det indre marked og den deraf følgende indirekte harmonisering allerede betydet en begyndende undergravning af velfærdssamfundet.

For et solidarisk og ligeværdigt samarbejde med det nye Øst-Europa

En ny blokdannelse i dele af Europa vil være specielt farlig i en situation med opløsnings-tendenser og nationale konflikter i Sovjetunionen og de østeuropæiske lande. For at kunne medvirke til en stabilisering og økonomisk hedning af disse lande, og modvirke at de bliver gjort til EF-statens underudviklede baggård, er det vigtigt at dette kan foregå i et så vidt muligt åbent og ligeværdigt samarbejde mellem alle europæiske lande.

Udviklingen af EF-Unionen vil nødvendigvis blive vanskelig og modsætningsfuld. Dertil kommer at opløsnings-tendenserne og nationale og andre konflikter vil præge hele den europæiske udvikling. Dette vil hæmme opbygningen af EF-Unionen og sikkert gøre del til en langstrakt proces. EF-Unionen er ikke en givet og endegyldig størrelse. Nogle mener, at det kunne være en fordel for Danmark at flere lande blev tilknyttet EF, da dette ville vanskeliggøre Unions-

opbygningen. Men som EF-modstandere med vores viden om de negative konsekvenser af EF-medlemsskabet, vil vi kraftigt fraråde flere lande at tilslutte sig EF.

Den centralistiske EF-stat en trussel mod demokratiet

Udviklingen af EF-Unionen som beskrevet i Unions-traktatforslaget vil indebære en eliminering af de folkevalgte parlamenters indflydelse på alle afgørende samfundsmæssige områder for befolkningerne, og dermed betyde en alvorlig indskrænkning af de enkelte landes suverænitet. Det vil således medføre en yderligere afdemokratisering af beslutningsprocessen og dermed af samfundet som sådan i forhold til den standard vi kender til fra det borgerligt demokratiske Danmark. Den stærkt centralistiske udførelse af EF-Unionen vil sammen med Unions-traktatens planer om fælles EF-politi og overvågning/registering yderligere forstærke undermineringen af de eksisterende demokratiske strukturer.

For at hindre Unions-udviklingen og afdemokratiseringen er det derfor særligt vigtigt at sikre at de nationale parlamenter bevarer deres magt. Det overnationale EF parlament kan ikke erstatte de nationale parlamenter. En overdragelse af magt til EF-parlamentet vil kun reducere den folkelige indflydelse på beslutningsprocessen til et minimum, da vælgerne er sikret en langt større og mere direkte og reel repræsentation i de nationale parlamenter. 16 danske EF-parlamentarikere vil f.eks. have en forsvindende lille politisk indflydelse i EF-parlamentet med 518 medlemmer. Det kan slet ikke sammenlignes med den måde de 179 medlemmer af Folketinget kan repræsentere og drages til ansvar af danske vægere på. Dette problem bliver naturligvis særligt stort når det drejer sig om befolkninger på størrelse med den danske, og det forstærkes i og med at alle de væsentlige politiske beslutninger overføres til EF-staten.

Dertil kommer at EF-systemet allerede nu er opbygget og især fungerer via informelle magtstrukturer, hvor en væsentlig magt ligger hos systemets embedsmænd, fordi det er sådan storkapitalens interesser bedst tilgodeses. EF-systemet er ikke indrettet sådan at EF-parlamentet vil kunne få en rolle og kompetence som de nationale parlamenter kan have i nationalstaterne.

For EF-statens opløsning - for et åbent demokratisk Europa

Det er ikke realistisk at forestille sig at der kan ske en demokratisering og reformering af den overnationale og stærkt centralistiske EF-stat som nu er under opbygning, og som i form og indhold er indrettet på at tjene storkapitalens interesser. På miljøområdet har det f.eks. vist sig at EF underminerer de danske standarder, og den sociale dimension der skulle forhindre de værste konsekvenser af kapitalens frie bevægelighed for lønarbejderne, bliver ikke til ret meget andet end uforpligtende hensigtserklæringer.

Derfor er den rød-grønne Enhedsliste imod EF og EF Unionen og vil arbejde for EF statens opløsning. Enhedslisten vil sammen med andre progressive og demokratisk indstillede kræfter arbejde på at skabe et alternativ til EF/EF-Unionen: Et åbent demokratisk Europa, der ikke er lukket overfor om verdenen, som vil søge at samarbejde med u-landene i stedet for at udbytte dem, og som omfatter alle europæiske stater i et ligeværdigt, og på en række områder bindende, samarbejde byggende på den nationale selvbestemmelse.

Et åbent demokratisk Europa En radikal demokratisering af Europa Med det åbne demokratiske Europa er sigtet at skabe en radikal demokratisering af de europæiske samfund hvor der tilstræbes en så høj grad af social retfærdighed, økologisk bæredygtighed og menneskelig frigørelse som muligt. Enhedslisten ser sådanne samfundsmæssige forandringer som afgørende for at styrke mulighederne for på længere sigt at udvikle et ægte demokratisk socialtisk Europa. Det åbne demokratiske Europa er således en politisk proces og ikke et endemål i sig selv, og dets gennemførelse vil være betinget af de folkelige kræfters aktive medvirken.

Det bærende element i dette vil for Enhedslisten være opbygningen af et samarbejde mellem demokratiske og EF-Unionskritiske kræfter i hele Europa og en styrkelse af samarbejdet mellem især de faglige organisationer, de folkelige bevægelser og græsrodsorganisationer på europæisk plan for at styrke den demokratiske indflydelse på udviklingen. Samtidig er det vigtigt at modvirke tendenserne til racisme og ekstrem nationalisme, der truer med at splitte befolkningerne og kan føre til store konflikter i kølvandet på de store omvæltninger i Europa.

De Rød-Grønne foreslår:

Der skal spilles på alle strenger i bestræbelserne på at forhindre EF Unionen og skabe et demokratisk europæisk alternativ. Og den rød grønne Enhedsliste vil arbejde for et åbent demokratisk Europa såvel i som uden for EF/EF-Unionen.

Vi finder det overordentligt vigtigt at europæiske Unions-modstandere og kritikere sammen bekæmper udviklingen af EF-Unionen og den afdemokratisering den medfører, og vi vil aktivt arbejde for at der opstår - og støttes - EF-modstander organisationer i alle europæiske lande både i og uden for EF.

På nationalt plan vil vi støtte og fremføre politikker, der går på tværs af EF og EF-Unionen. Så længe Danmark er medlem af EF vil vi arbejde på at udvikle en reformpolitik i forhold til EF/EF-Unionen, der omfatter de økonomiske, sociale, miljøpolitiske, fredspolitiske, demokratiske og andre krav, som er med til at styrke mulighederne for et alternativt Europa. Det grundlæggende princip i en sådan reformpolitik vil være at støtte den mindste forbedring, f.eks. ved at støtte minimumsdirektiver på forskellige områder, men samtidig vil vi på ingen måde være med til at styrke EF-Unions-processen.

CSCE/Europarådet og det regionale samarbejde

På det institutionsmæssige plan vil internationale organisationer som Helsinki(CSCE)-processen og Europarådet kunne ændres og styrkes såde kan indgå i skabelsen af et alternativ til EF. CSCE omfatter f.eks. regeringerne fra alle de europæiske lande (og USA og Canada) og har bl.a. sikkerhedspolitik, konfliktløsning og menneskerettigheder som centralt for sit virke, samtidig med at det også inddrager folkelige menne-skeretsorganisationer i arbejdet på et uofficielt plan. Europarådet bygger, modsat EF parlamentet, på et mellemstatsligt samarbejde mellem repræsentanter fra de enkelte nationers parlamenter. Dets nuværende arbejdsfelt med menneskerettigheder, kultur og uddannelse burde kunne udvides og eventuelt samordnes med CSCE's. Andre samarbejdsformer er også mulige så længe de bygger på princippet om nationernes ligestilling.

Tilsvarende vil de regionale udviklingsprocesser være væsentlige bidrag til en alternativ udvikling. Det gælder f.eks. pentagonalgruppen (Italien, "Jugoslavien", Ungarn, Tjcechoslovakiet og Østrig), som omfatter en række lande uden for EF der opbygger et økonomisk samarbejde med et EF-land, og der er nu gode muligheder for at opbygge et regionalt Østersø-samarbejde indenfor handel, kultur, miljø og trafik.

Styrk den nordiske modstand mod EF/EF Unionen - Folkeafstemning efter grundlovens regler

Så længe de øvrige nordiske lande ikke er medlemmer af EF eksisterer muligheden for at de også eventuelt sammen med andre EFTA-lande kan blive udgangspunkt for skabelsen af alternativer til EF. Specielt er det vigtigt at danske EF- og EF-Unionsmodstandere her kan knytte an til allerede eksisterende folkelige EF-modstandsbevægelser i arbejdet med dette perspektiv. Enhedslisten vil sammen med danske og andre nordiske EF- og EF-Unionsmodstandere bidrage til at opbygge en stærk fælles nordisk modstandsbevægelse der kan gøre det muligt for Danmark at forlade EF og eventuelt bane vej for at de nordiske lande i stedet sammen får en frihandelsaftale med EF.

Dette umiddelbare nordiske alternativ, eller som et minimum en fastholdelse af Danmark uden for EF-Unionsprocessen, men stadig som medlem af EF, vil være Enhedslistens bud på alternativer til en inddragelse i EF-Unionen her og nu i forbindelse med en kommende folkeafstemning om Unionen. Med en så omfattende national suverænitetssafgivelse som der er tale om i forbindelse med det nye Unions-traktatforslag, kræver Enhedslisten at en folkeafstemning foregår efter grundlovens paragraf 88.

Et alternativ uden for EF

Enhedslisten - De Rød-Grønne vil kræve at der udarbejdes flere alternative økonomiske rapporter og analyser, der undersøger fordele og ulemper for den danske økonomi ved en frihandelsaftale. Specielt hvilke konsekvenser der vil være som følge af Danmarks inddragelse i det indre marked. Dvs hvilke frihedsgrader vil en frihandelsaftale give dansk økonomi i forhold til det indre marked, hvis Danmark står uden for EF, og hvilken betydning vil en frihandelsaftale have for de forskellige delmarkeder.

Umiddelbart kan man med en løsrivelse fra EF og en frihandelsaftale pege på fordele såsom et alternativ til den militære opbygning i EF med muligheder for radikale nedskæringer af de militære budgetter og etablering af en atomvåbenfri zone i Norden eller Østersøområdet som begyndelse til en udvidelse af en sådan zone til andre dele af Europa.

Det vil også give mulighed for en bedre adgang til verdensmarkedet og bedre samarbejde med de østeuropæiske lande og landene i den 3. verden i en solidarisk ånd. Det vil være til gavn for den danske levnedsmiddelindustri, og sandsynligvis de fleste andre industrigrene, der trues af den økonomiske integration i EF. Det vil også kunne forhindre en fortsat undergravning af de nordiske velfærdssamfund og skabe bedre forudsætninger for at de kan reformeres og indrettes mest hensigtsmæssigt efter befolkningernes behov.

Endelig vil det give langt gunstigere muligheder for at skabe en miljørigtig produktion, f.eks. en sektor for økologisk landbrug, og de nordiske lande kan blive initiativtager i udviklingen af en fælles europæisk indsats mod miljøforureningen, i første omgang med sigtet at gennemføre målsætningerne i FN's Brundtland-rapport.

Endnu en rød-grøn spidskandidat:

Bornholm:

Tue Pors

46 år, overlærer i Rønne, 4 børn og ingen hund. Interesser: Udvikling af folkeskolen, det globale miljøproblem og den manglende fordeling mellem de, der har og de, der ikke har. Hovedaversion: levebrødspolitikere og utroværdighed. Fremtidshåb: at aktive socialisters drømme ikke kvædes af byråkrati og dogmatisme, at venstrefløjen finder en fælles vej.

Politisk minimumsgrundlag

A. Global ansvarlighed. Bedre miljø.

Aktiv dansk indsats for at efterleve anvisningerne i Brundtland-rapporten om miljø og udvikling. International indsats mod drivhus-effekten, nedbrydningen af ozonlaget, jorderosion og for bevarelse af regnskoven.

Global og international indsats for nedrustning, ny økonomisk verdensorden, økologisk bæredygtig udvikling og brud med blind økonomisk vækst og imperialistisk udbytning.

Grundlæggende omlægning af produktion, transport og forbrug i Danmark i retning af grøn vækst, kollektiv trafik, økologisk landbrug, alternativ energi og halvering af energiforbruget inden år 2020.

En af de største enkeltsyndere og forurenere er privatbilen. Derfor er det nødvendigt at tage initiativer, der kan udbygge den kollektive trafik og overflødig gøre privatbilen. Første skridt er:

- Bedre og billigere kollektiv trafik.
- Kraftige begrænsninger af privatbilismen.
- Stands bilbroen over Storebælt. Færdiggør jernbaneforbindelsen.
- Nej til gennemførelse af den nordiske storkapitals og EFs Scan-Link-planer, der vil fremme biltransport og øge forureningen. Nej til bilbro over Øresund og Østersøen.

Brud med EFs skadelige miljø- og landbrugspolitik.

Princippet om at forurenere betaler skal gennemføres mere konsekvent overfor erhvervslivet. Tvivlen skal komme miljøet til gode og bevisbyrden overføres til forurenere både ved godkendelser, fastsættelse af grænseværdier og sager om overholdelse af miljøkrav. Virksomhederne skal hensætte en del af overskuddet til miljøforbedringer og indføre en renere teknologi. Miljøfarlige stoffer og materialer skal forbydes. Affald skal genbruges. Afgiftslettelser på blyfri benzin, økologisk landbrug fritages for afgifter o.l.

B. Aktiv dansk fredspolitik. Nej til NATO-politikken.

Aktiv dansk indsats for afspænding, sikkerhed, fuldstændigt atomprøvestop, atomvåbenfrihed, nedrustning, og løsning af menneskehedens store problemer. Stop for oprustning og militarisme. Fjernelse af fremmede tropper og baser. Afvikling af NATO, Warszawapag-ten og andre militære blokke. Overførsel af rustningsmilliarderne til miljø og udvikling. Nej til stormagts-diktater og magtdemonstrationer. Losning af konflikter med fredelige midler. Styrkelse af FN som globalt freds- og sikkerhedssystem og som forum for samarbejde mellem verdens nationer. Fremme af ligeberettiget økonomisk samarbejde mellem nord og syd. Fjernelse af den 3. verdens gældsbyrder. Stop for politisk indblanding gennem Verdensbanken og Den Internationale Valutafond og andre former for imperialistisk udplynning. Solidaritet med bevægelser for fred, miljø social og national befrielse. En aktiv og solidarisk dansk bislandspolitik uafhængigt af erhvervsinteresser.

Dansk indsats mod US As og NATOs fortsatte oprustnings- og afskrækkelses-politik. Nej til atomvåben-modernisering og offensive våben-systemer og militærdoktriner. Klare danske krav til NATO-landene om positive nedrustningsvar på Sovjetunionens ensidige nedrustningsskridt. Nej til styrket blokpolitik i Europa gennem Vestunionen og EFs politiske samarbejde. Ja til nedrustning og fælles sikkerhed i Europa fra Ural til Atlanterhavet.

Selvstændig dansk og nordisk fredspolitik for atom våbenfrihed i Norden og Østersøen, for sikkerhed og nedrustning i de nordlige havområder.

Afvikling af Danmarks nuværende militære integration i USAs og NATOs oprustnings- og blokpolitik. Stop for byggeri af hangarer, depoter, bunkers og andre NATO-anlæg på dansk område. Opsigelse af forstærkningsaftaler-ne. Overførsel af ressourcer fra militære til civile formål. Anerkendelse af det grønlandske folks ret til at afgøre base-og sikkerhedspolitikken på Grønland. Afvikling af radaranlæg i Thule, der er opført i strid med ABM-traktaten. Målet er at få Danmark ud af NATO.

C. Ja til ligeberettiget internationalt samarbejde. Nej til EF-unionen. Ud af EF.

Vor tids udfordringer gør internationalt samarbejde nødvendigt på næsten alle områder. Menneskehedens store problemer kan ikke løses i en verden med nationalt snæversyn, lukkede grænser, fjendebilleder og fremmedhad. Danmark må lægge øget vægt på samarbejdet i FN, Europa, Norden, Østersøområdet og i alle andre sammenhænge.

I EF fungerer samarbejdet på stormagternes og pengemagtens betingelser. De ovemat ionale institutioner giver de store lande mulighed for at nedstemme de små Markedskræfterne udfolder sig frit til skade for miljøet. Pengemagten

udnytter arbejdskraftens og kapitalens frie bevægelighed til at undergrave arbejderbefolkningens sociale, demokratiske og faglige landvindinger i de enkelte lande.

Danmark må derfor sige nej til yderligere integration i EF-samarbejdet og søge EF-medlemskabet erstattet med en samarbejdsaftale mellem Danmark og EF. Enhedslisten vil bekæmpe enhver skridt i retning af en politisk og monetær union. Enhedslisten forlanger folkeafstemning om valutaunionen.

Mens murene falder i Østeuropa, er de politiske ledere i vest i fuld gang med at bygge dem op. EFs svar på Østeuropas åbne døre og tilbud om ligeværdigt samarbejde, er at lukke sig inde i en ny imperialistisk blok afskærmet fra og vendt mod omverdenen - EF-Unionen.

Ethvert EF-forsøg på at forringe overenskomstforhold, miljøregler eller den sociale standard må afvises. Arbejdsgiverne må tvinges til at aflønne udenlandsk arbejdskraft efter gældende danske overenskomster. Det internationale Skibsregister og andre ordninger, der legaliserer underbetaling af udenlandsk arbejdskraft, må ophæves. Markedskræfternes og pengemagtens frie spil må uanset direktiver fra EF modvirkes af dansk lovgivning, der beskytter miljøet, lønmodtagernes og de mindre erhvervsdrivendes økonomiske, sociale og demokratiske interesser.

Enhedslisten støtter de folkelige opgør med de autoritære systemer i Østeuropa. Vi støtter de kræfter i både Øst- og Vesteuropa, der vil skabe socialistisk demokrati. Herunder sikring af de demokratiske rettigheder: Ytringsfrihed, strejke- og demonstrationsfrihed, ret til

at danne forskellige politiske partier, sikring af det enkelte menneskes retsstilling.

Vi støtter de, der i Øst og Vest kæmper for et ændret samfund, hvor befolkningens demokratiske organisering træder i stedet for såvel bureaukratisk kommandoøkonomi, som markedsøkonomiens ulighed, for sociale rettigheder, socialistisk demokrati og løsning af menneskehedens og klodens kolossale problemer.

D. Nej til fremmedhad og racisme.

Sikring af asylret i Danmark for folk, der flygter fra krig og undertrykkelse af demokrati og menneskerettigheder. Ophævelse af de stramminger i udlændingeloven, der lukker Danmarks grænser for mennesker på flugt. Asylansøgninger skal færdigbehandles i løbet af 3 måneder. Asylansøgere må fremover ikke anbringes i fængsler eller under fængselslignende forhold.

Aktiv dansk indsats i FN's internationale flygtningearbejde. Nej til dansk tilslutning til en fælles EF-flygtningepolitik. Dansk indsats for at modvirke årsagerne til de store flygtningeproblemer gennem støtte til friheds-, freds- og anti-imperialistiske bevægelser, der kæmper for fred, demokrati og menneskerettigheder i deres hjemlande og gennem støtte til politiske fredsløsninger af regionale krige og konflikter, der sikrer de berørte befolkningers nationale og sociale interesser.

Stop for diskrimination på grund af national oprindelse, hudfarve og religion. Fremme af dialog, kulturel forståelse og gensidig berigelse mellem danskere og de mange grupper af indvandrere og flygtninge.

Aktiv modstand mod alle former for racisme, nazisme og fremmedhad. Nej til udtryk som "de rødbede farvede" og "bekvemmelighedsflygtninge", der giver det yderste højre ammunition til at styrke fremmedhadet.

E. Reel ligestilling mellem kønnene.

Reel og ikke kun formel ligestilling mellem kvinder og mænd. Lige løn og lige ret til uddannelse, arbejde og advancement. Samfundsmæssig indsats for børnefamiliernes levevilkår og omsorgen for børn og gamle.

Afvisning af enhver privatiserings- og nedskæringspolitik, der svækker kvindernes økonomiske og sociale uafhængighed.

F. Udvidelse af faglige, sociale og demokratiske rettigheder.

Demokrati er befolkningens aktive deltagelse for at varetage deres egne og fællesskabets interesser. Alle politiske og byråkratiske begrænsninger af demokratiet må afskaffes.

Det politiske demokrati må udvides. Valglovens diskrimination af de mindre partier afskaffes. Politimæssig registrering af politiske opfattelser stoppes. Chikane mod alternative miljøer som Christiania ophøre. Medieverdenen må demokratiseres og ikke styres af pengemagten gennem reklamefinansiering.

Demokratiet på arbejdspladserne, det faglige demokrati og retten til medbestemmelse over egne løn- og arbejdsforhold må sikres. Arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet må afskaffes. Der må siges nej til statslige tvangsindgreb mod fagbevægelsens strejke- og aktionsret. Arbejdsretten må afskaffes. Tillidsmænd må beskyttes mod forfølgelse fra virksomhedsledelsen. Arbejdsledelseskassernes tilknytning til fagbevægelsen fastholdes. Styringen af arbejdsanvisningen og kontrol skal tilbage til fagbevægelsen. Sikkerhedsrepræsentanten skal forhåndsorienteres om enhver forandring af produktionen og indførelse af nye stoffer og materialer. De faglige klubber skal have ret til at afvise enhver forandring af produktionen og ethvert nyt stof/materiale, der kan være til skade for arbejdsmiljøet og det ydre miljø.

Ansatte som påtager sig borgerligt ombud skal være beskyttet mod afskedigelse på linie med tillidsrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter.

G. Arbejde til alle. Demokratisering af produktionen.

Sikring af alles ret til arbejde og deltagelse i samfundsmæssige aktiviteter.

Offentlig produktion, grønne projekter, flere boliger, byfornyelse, udbygning af den offentlige sektor. Enhedslisten arbejder for at kommunalfuldmagtens begrænsninger for kommunal produktion brydes. Sparede understøttelsesmidler skal tilbageføres til kommuner og andre institutioner, som iværksætter offentlig produktion eller anden beskæftigelse.

Støtte til kravet om 35 timers arbejdsuge for at sikre arbejde til flere og aflaste familierne. Flere ressourcer til børnene. Brug af de ældre erfaringer. Uddannelse og meningsfyldt arbejde til de unge. Full erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Stop for byråkratisk overvågning af de arbejdsløse.

Stop for pengemagtens spekulation og skalten og vullen med virksomhederne. Demokratiske kontrol med de økonomiske dispositioner, der træffes af koncerner, banker, forsikringsselskaber, pensionskasser og andre fonde. Det offentlige, fagbevægelsens, de ansattes og forbrugernes ret til reel indflydelse på økonomi og produktion må sikres som en lige så selvfølgelig menneskeret og demokratisk ret som retten til at ytre sig og forsaml e sig frit. Derfor må Socialdemokratiets ØD/OD-forslag og andre lignende modeller for samarbejde mellem kapitalen og lønarbejderne afvises.

Den traditionelle krisepolitik har spillet fallit. Problemerne løses ikke gennem indkomspolitik og andre indgreb mod lønmodtagerbefolkningen og den offentlige sektor. Der måske en demokratisk af produktionslivet og finanssektoren.

H. Uddannelse til alle

Uddannelsessystemet skal fortsat fastholdes som en offentlig sektor, byggende på reel lige adgang for alle.

Folkeskolen skal være et lokalt kulturcenter, der ledes af et samarbejde mellem brugergrupper og medarbejdere.

Undervisningen skal bygge på kollektivitet og samarbejde frem for konkurrence og eksamensræs.

Uddannelse er en af nøglerne til sikring af de arbejdendes indflydelse og deltagelse i samfundslivet. Derfor må fagbevægelsens krav om Betalt Frihed til Uddannelse gennemføres.

Tilstrækkelige midler til kvalificering og uddannelse af arbejdsløse og bilstandsmodtagere.

Adgangsbegrænsning fjernes fra de videregående uddannelser og uddannelses- og erhvervsvejledningen forstærkes.

EFG etableres som den eneste hovedvej for faglig uddannelse og mesterlæren afskaffes. Basisåret forstærkes bevilningsmæssigt og indholdsmæssigt. Praktikpladserne sikres gennem lovgivning med påbud til arbejdsgiverne.

HF skal bevares som et alternativ til gymnasiet. Voksenuddannelsescentrene med almen voksenuddannelse og enkeltfags-HF skal styrkes og fastholdes som selvstændige uddannelsesinstitutioner.

Alle former for uddannelsesskat/ brugerbetaling skal bekæmpes.

Overalt i uddannelsessystemet fra folkeskolen og til universitetet skal alle brugere og ansatte udfolde en solidarisk selvforvaltning.

I. En god og demokratisk offentlig sektor.

Sikring af befolkningens lige og frie adgang til uddannelse, kultur, sundhedsydelser, tryghed i alderdom og andre sociale goder gennem fastholdelse og udbygning af en god og demokratisk offentlig sektor.

Skattereform, der lægger øgede byrder på formuer, spekulations- og kapitalgevinster, fjerner fradragsfiduser. bygger på princippet om progression og letter skattebyrden på almindelige løn- og arbejdsindkomster.

Pensionssystemet må bygge på en skattefinansieret folkepension, der sikrer alle en tryk alderdom. Der må siges nej til skattebegunstigelse af forsikringssystemer og til arbejdsrnar kedsponsionsordninger, fordi de er et redskab for tvangsopsparing og skaber stor social ulighed blandt de ældre.

Demokratisering af den offentlige sektor. Reel indflydelse til brugere og ansatte. Afskaffelse af byråkrati og umyndiggørelse. Udbygning af det lokale selvstyre på grundlag af fastholdelse af ydelser og standarder. Afvisning af Schliiter-regeringens forsøg på at misbruge tankerne om decentralisering til nedskæringer og forringelser.

Stop for pengemagtens offensiv for at nedbryde de dele af den offentlige sektor, der sikrer befolkningens sociale goder.

Stop for tilpasningen til kapitalkræfternes frie spil i EFs Indre Marked.

J. Et arbejderalternativ - et folkeligt rødt og grønt alternativ til Schliiter. Politik på en ny måde i Folketinget.

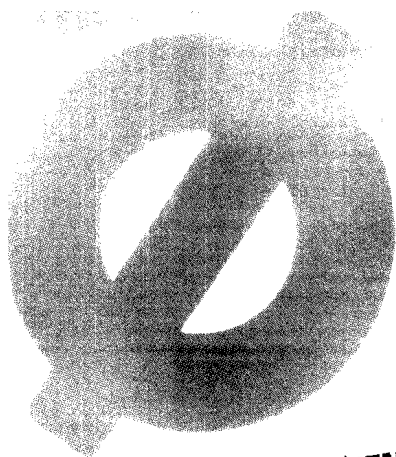
Schliiters højreorienterede regering må skiftes ud. Der er brug for en ny

regering, der bygger på arbejderbevægelsen, fredsbevægelserne, miljøbevægelserne og andre folkelige bevægelser i stedet for at indrette sig efter oprustningens, pengemagtens og konkurrenceræsets interesser. Enhedslistens mandater i Folketinget vil blive brugt til at fremme et sådant regeringsalternativ.

Socialdemokratiet er en del af arbejderbevægelsen og har mange flere berøringsflader til fredsbevægelserne og andre folkelige bevægelser end de borgerlige partier. Derfor vil Enhedslistens mandater pege på det største arbejderparti, Socialdemokratiet, som leder af regeringsforhandlingeme.

Enhedslisten vil konsekvent arbejde for, at der bliver dannet en regering, der fører rød og grøn politik og baserer sig på arbejderpartierne mandater. Enhedslisten vil støtte alle politiske initiativer til gavn for nedrustning, miljø demokrati, retssikkerhed, arbejde, kultur, sociale og andre folkelige interesser. Enhedslisten er imod korridorftaler, pakkølønninger og regeringssamarbejde henover midten, hvor der sælges ud af folkelige interesser for at opnå politiske aftaler med borgerlige partier.

Enhedslisten vil slå for, at Folketingets arbejde bliver præget af folkeligt engagement og folkelige synspunkter og modvirke parlamentariske arbejdsformer præget af partitaktisk profilering og politiske aftaler henover hovedet på befolkningen. Der må føres politik på en ny måde i dialog med befolkningen for at fremme deltagelse i det politiske liv og modvirke politikerlede og ligegyldighed.

**X VENSTREFLOJEN
I FOLKETINGET**

Vedttaget af bestyrelsen den 1. februar 1990

